

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Főkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
 tözsdéjében. Ujvidéken: Schaffer Péter könyvkereskedésé-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.
Politikai lap.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szer-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félfévre 4 kor.
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

A vármegye a parla- menti anarchia ellen.

Országszerte megbotránkozást, fölháborodás és undort kelt a parlamenti kisebbségnek durva viselkedése. Az a korcsmai tónus, utszéli modor és esztelen rendszer, mellyel a képviselőház tanácskozásait megakasztják, a többségi akarat megnyilvánulását megakadályozzák a közvélemény minden rétegében élénk titakozást idéz elő. A közéletnek minden része, mely kicsinyes pártzempontokon felül áll, súlyosan elítéli a Justhpárt és néhány Kossuthpárti szövetségének fékevesztett terrorját. Ahány törvényhatóság eddig megszólalt, mind az elfajult parlamenti küzdelem ellen emelte föl a szavát. Még olyan törvényhatóságok is, mint *Somogyvármegye* és Debreczen szabad királyi város, melyek a 48-as politikának évtizedeken át bevehetetlen erődei voltak, szintén utálatokat fejezték ki a parlamenti anarchián.

Csak természetes, hogy Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága is a törvényhozási fekély, az obstrukció dolgában állást foglalt és annak megszüntetését erőteljesen követelte abban a kitűnően megalkotott indítványban, melyet *Schmausz Endre* ny. főispán terjesztette elő és amelyet báró *Vojnits István*, a megyebeli 67-es párt vezére olyan beszéddel támogatott, melynek minden sora zugó helyeslést, tomboló lelkesedést váltott ki a szivekből és ezzel kapcsolatban az obstrukció nagy káráról vallott fölfogás teljesen fedi a nemzet álláspontját. Hasonlóképpen összhangban a közhangulattal a választói reformról és a

véderőről mondott, államférfiu bölcsességtől duzzadó észrevétele.

Vojnits báró hatalmas beszédével két irányban aratott nagy sikert. Bizalmat, lelkesedést öntött a haza sorsáért aggódó csüggeteg szivekbe, másrészt pedig tönkre silányította *Lovász Márton* az ellenzék vezérszónoka gyöngé érveinek kártyavarárt. A közgyűlés erre részének lefolyásáról ezeket jelenti *saját tudósítónk*:

Zombor, 1911. aug. 18.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága f. hó 17-én rendes évnegyedes közgyűlést tartott. Nem tisztán azon körülmény, hogy ezen közgyűlés több fontos s a vármegye egyetemét érdeklő ok miatt csak ma volt megtartható, — de különösen a tárgysorozatra felvett néhány társ-törvényhatósági politikai tárgyú átirat oly nagy számban vonzotta a közgyűlésre a bizottsági tagokat, hogy a vármegye székházának nagy tanácskozási terme teljesen megtelt. A közgyűlést megelőző napokban az a hír járta, hogy az ellenzék erős küzdelemre készen teljes számban felvontul.

Be is jöttek, azonban jó része nem a mérkőzés okául jelzett társ-törvényhatósági átiratok miatt, hanem — mint a becseiek is — inkább azért, hogy helyi érdekü s személyi politikájuknak adjanak kifejezést.

A politikai kérdések tárgyalása — amit örömmel konstatalhatunk — Bács-Bodrog vármegye közönségének régi hírnevéhez méltóan mindenkor méltóságának magaslatán s a pártok kellő higgadsága mellett tárgyalattak, a mi a vezérek de különösen elnökök főispán tapintosságának tudható be.

Ij. bajsai *Vojnits István* főispán a közgyűlést pontban 9 órakor megnyitván, a bizottsági tagok szívélyes üdvözlése után a jegyzőkönyv vezetésével *Lánczkor Antal* tb. főjegyzőt a szólni kívánók feljegyzésével pedig *Lederer Pál* tb. főjegyzőt bízta meg s egyben bejelenti, hogy *Schmausz Endre* thatósági bizottsági tag és több társa önnálló indítványt nyújtottak be az obstrukció eltiltása tárgyában. Az indítvány melyet

Kleiner Lajos tb. főjegyző olvasott fel, szösz szerint a következő:

Bács Bodrog vármegye közönsége mély sajnálattal tapasztalja, hogy az országgyűlés munkaképességét a kisebbségi pártok obstrukciója hosszú idő óta megbénítja és lehetetlenné teszi, hogy az ország számtalan nagyfontosságú szükségletét üdvös törvények hozásával kielégítse.

Miután az ellenzéki pártoknak ezen komolyságot nélkülöző magatartása az alkotmányban biztosított parlamentárizmust gyökereiben és következményeiben a nemzetre nézve beláthatatlan veszedelmeknek lehet okozója: Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága ezen abnormalis helyzet fölött hazafias aggodalmának ad kifejezést, az obstrukció létjogosultságát nem ismeri el, azt elítéli és ellene alkotmányos joga alapján tiltakozik. Ezt a határozatát felirat kíséretében a képviselőházhoz fölterjeszteni rendeli, oly kérelem kapcsán, hogy ezen áldatlan állapot megszüntetésére és a parlament munkaképességének biztosítására szükséges intézkedéseket mielőbb eszközölni méltóztassék.

Schmausz Endre: Az indítvány benyújtásakor nem a más törvényhatóságok utanzásának viszketege bántotta, hanem az a tudat, hogy ismerve Bács-Bodrog vármegye közönségének érületét, nem szabad elmulasztani, hogy az obstrukcióval szemben állást foglaljunk, annál is inkább, mert ez által remélhető, hogy a parlament is belátván a helyzet tarthatatlan voltát, végre a komoly munka áldásos terére lép.

Hálás köszönetét fejezi ki a magas kormányzat kintartásáért, valamint azon képviselőknek is, kik teljes bizalommal támogatván a kormányt, erőt nyújtanak a sikerhez azon biztos reményben, hogy így a teljes győzelem reményében az eddigi áldatlan állapotnak sikerülend véget vetni.

Hisz a közelmúlt elég szomorú példát mutat! Nem volt elég a 10 évre visszamenőleg az obstrukció által okozott mérhetetlen kár: Mily óriási hátránnyal volt már az országra! És ime alig nyílt meg a Ház, az ellenzéki pártok ismet egyesültek, hogy meggátolják a törvényhozást, hogy üdvös törvényeket hozhasson! Med-

Nem szabad ...

Nem szabad már nekem teveled beszélni,
 Nem szabad teneked levelet sem írni;
 Üzenni sem tudok, csak sóhajom küldöm,
 Azt is úgy titokban, másnak fel ne tűnjön.

Nem szabad már nekem tégedet szeretni,
 Emlékiéd mindjobbán el kell majd temetni;
 Csak mint mese- álom tűnhet a valóság,
 Hogy számomra is volt valaha boldogság.

... Másé vagy azóta, mást ölel a karod,
 Mit törődöl azzal, hogy szivem szaggatod?
 Nem bánod, ha lassan megölöd a lelkem,
 Ha azt a másikat csókolod, szeretted.

Csak sirni, — azt szabad, — hadd folyon a könnyem;
 Talán úgy megnyugszik háborgó bús lelkem.
 De ha könnyem se lesz, a szivem megreped,
 Boldog, a tudattal, hogy érted haltam meg.

Mersztorfné. Pácsa Tessa.

Hetesy Viktor. *)

Bács-kossuthfalvai református lelkész, ez

*) *Hetesy Viktor* lapunk kitűnő tollú tárca- és vezércikk írója ez idén üli meg lelkészi működésének 40-ik évfordulóját. Ez alkalomból a legtekintélyesebb magyar szép-irodalmi lap, a *Vasárnapi Ujság* a következő érdekes és irodalmi súlylyal bíró ismertető közleményt hozza legutóbbi számában. A cikk feltűnő helyen és nagyírókat megillető tetszetős alakban jelent meg — két sikerült arckép kíséretében. *Hetesy* eredménydus közéleti szereplésének ez az erősen kidomborodó méltánylása nekünk is nagy öröm, mert a jubilánsban már régóta oszlopos munkatársunkat tisztelhetjük.

évben ünnepli lelkészi szolgálatának 40 éves jubileumát. Kevésbé ismert név a szekuláris, de annál ismertebb az egyházi irodalomban és társadalomban.

Egyházi beszédei és imái részint eredetiek, részint a nagy francia egyházi irodalom magyarra fordított jelességei, kötetekre mennek (tiz kötet); ezeken kívül mint állandó munkatársa az egyházi lapoknak, számos egyháztársadalmi értekezést írt, melyek időközönként apróbb füzetekben is megjelentek. Közkeveltségű katedrai szónok, gyengéd, lágy hangja behatol a lelkekbe, de tud elragadó is lenni. Legközelebbi pöstyéni időzése alkalmával a fürdőigazgatóság felkérésére, királyunk 80-ik születési évfordulóján oly hatással beszélt, hogy a nagyszámu előkelő közönség szűnni nem akaró tapsokkal és éljenzésekkel jutalmazta a lelkes szónokot.

Irodalmi működését a Közpapok Lapja már ezelőtt 20 évvel méltányolta arcképének és életrajzának közlésével.

Társadalmi kérdésekről különféle lapokban megjelent fejtegetései és tanulmányai nagy számmal jelentek meg s a déli megyék kedvelt lapjának, a *Bácsmegye*-nek ma is kedvelt tárca- és vezércikkírója.

Katedráján kívül még két foglalkozása van: a kertészet és a zene.

Ahová ment — (40 év alatt három egyházban szolgált: Dráva-Fok, Csuzza, Kossuthfalva) mindenütt kopár kertet talált s mindenütt egy kis paradicsomot alkotott. — Sokat ad a papi tisztességre beszédben, modorban, öltözködésben. »Járj tisztán, ne nyalkán« ez az ő shaksperei eive, de csak addig, míg a kertje rá nem szel. A kert első hívó szavára, alkotnyt felé, levetkez-

minden nyalkaságot, feöltti a kertész-zubbonyt és kalapot, ezek a kerti egyenruhái; könyv helyett fűrés, sarló, metszőkés, raffia, ezek a fegyverei, — nyes, fűrészel, hernyóz, kacscsoz, olt, metél, bujt, szemez; minden szerszám úgy áll a kezében, mintha egész életét a kertben töltötte volna. De meg is lehet nézni a keze munkáját, mikor a szamócaival, dinnyével és fűgével dicsekszik, mint egy Dioklecziánus császár, vagy körülvezet a parokhiát és templomot koszorúzó gyönyörű liget árnyékos fái és illatos bokrai között; mert ez mind az ő esze és lelke műve; izlésének és munkásságának emléke, csak úgy, mint kötetekre menő predikációi. Nem hiába mondta róla a foki polgár, akit nagy igyekezettel, de nagy hiába tanogattat a kertészkedésre: »Há' iszen könnyű kígyelmednek, mert ha a pipaszárját szurja is le a földbe, abból is cseresznye nevedik«.

Mi is azt mondjuk: könnyű neki, mert tanulnia sem kellett, vére-fajja hajtja rá; ez a tudás apai anyai öröksége neki. Atyja *Hetesy Dániel* volt kiskun-halasi nagyérdemű igazgató-tanító, kinek arcképét és életrajzát szintén jubileumi alkalomból, lapunk ezelőtt 25 évvel (1887. évfolyam 15-ik szám) közölte. Az öreg ur is szívesen nyújtott jó embereinek segítséget és oktatást is a kertészetben; a vér nem válik vízzé: jubiláló fiát is ragadja ez a szenvedély, mert akárhova megy atyafit látogatni, első gondja megregulázni a kertet, de még ennél is előbb a gazdát, ha nincs mindjárt kéznél ama bizonyos zubbony és kalap.

Hát még a zene! Mert szép a kert Józsefnaptól Szent Mihályig, de mit csináljon az ember Szent Mihálytól József-napig a hosszú estén? Ezt gondolta el s erre készült el már gyer-

dig kell a szomorú viszonyok között várniok a megyei és állami tisztviselőknél, míg a fizetés és nyugdíjtörvényük módosítását célzó törvényjavaslatok csak tárgyalás alá is kerülnek? Míg jogos és igazán méltányos kívánságaik törvényé válnak? Meddig a napidíjasok, míg óhajaik teljesülnek? Meddig kell várakozni míg a jelen elavult közigazgatás elannyi tarthatatlan tételeit napirendre hozhatjuk. Az idő mulik s mindezen országos érdekek kielégítellenek maradnak.

Feledékeny az ellenzék. Nem akarja tudni elakarja felejtetni, hogy az ország közvéleménye elseperte. Már évek óta, munkát szorgos, áldásos munkát vár s így nem csoda ha irányt változtatva tőle teljesen elfordult. Nap-nap után városok hatóságok szakadatlan sorozatban elítélik az obstrukciót, sőt nem csak ott, hol a kormány-párt van többségben, de megrögzött ellenzéki helyeken is, mint például Somogyban, egyhangulag fejezte ki a vármegye közönsége rosszallását. S ha e felett az ellenzék gondolkodnék, úgy magabizálva bizonyára be kell látnia, hogy ezen minden esetre nagyjelentőségű irányváltásnak csakis az az oka, hogy az ország áldatlan technikázását feltétlenül elítéli.

Amíg ezen általános óhaj teljesül, kénytelen indítványát fentartani s ép azért az elfogadásra ajánlja. (Zajos éljenzés és taps.)

A nagy hatástkeltő és óriási lelkesedéssel fogadták beszéd elhangzása után.

Dr. Lovászy Márton biz. tag jelentkezett szólásra s igyekezett a beszéde végén benyújtott határozati javaslatát elfogadtatni.

Szeretné — úgymond — hogy ez a vita mely e nagyfontosságú és a nemzet életére és mélyen kiható kérdésben felvetődött, megmaradjon az objektivitás keretében, sőt egy lépéssel tovább megy s szeretné, ha a pártok felülemelkednének a pártszempontokon s a távolból ítélnék meg a szönyegen levő kérdést és így hozná meg a hatóság határozatát, a maga részéről is pártkötöttséget levetve igyekszik teljes tárgyilagossággal megvilágítani e kérdést annál is inkább mert az az óhaja, hogy Bács-Bodrog vármegye közönségének határozata sullyal essék a mérlegbe.

Mindkét fél álláspontját kívánja vázolni, ki akarja mutatni miről van szó s miből áll az ellentét, mely felidézte a jelen helyzetet.

A kormány napirendre tűzte a véderő javaslatokat azzal, hogy azok a nemzet akaratából folynak és hivatkozik a lefolyt választásokra, mely néki többséget adott.

Az ellenzék kétségbe vonja, hogy ezek a javaslatok a nemzet akaratából folynak, kétségbe vonja pedig két okból. És pedig az egyik ok, hogy a választó közönség a nemzet egy oly csekély töredéke (3—4 száz ezernyi választó) melyet többségnek nevezni nem lehet. A másik ok, hogy még ennek a többségnek sem nyilvánulhatott meg szabad akarat.

Ebben van az ellentét a kormány és ellenzék között.

De keressük a kibontakozást s azon politikai momentumokat, melyekben a kormány és ellenzék egyetért. Kettőt tud felemlíteni. Az egyik az általános választójog kérdése, melyet az ellenzék követel s a kormány programjában benne van, sőt a trónbeszéd is a megoldandó kérdések igen fontosának jelzi, a másik a házszabály-

mekkorában, egyszersmind jól megvetette fundamentumát a téli hónapokról való gondoskodásnak különféle zenetanulmányaival. Nem zenetanárok által! Sohasem szorult ő külső segítségre. Mindezekben nem olyan virtuóz, mint a kertészetben, megelégszik az arany középszerűséggel, de tudja mind; magától tanulta! — Magától tanulta, de hát miért tanulta valamennyit? Kétség kívül rátermettségéből, maga mulatságára kezdetben, azután időöltésből a téli hónapokra és folytatta tovább előrelátó számításból. — Annyi ija-fia unokája lesz: hát ő ezeknek a pacsirtáknak egymásután hordassa a hegedű-mestereket és zongorakísasszonyokat Budapestről? Mit! Inkább maga megtanulja valamennyit, aztán a gyerekek válogathatnak benne, kinek mi tetszik! Nézzék azt a kis babát oda lenni! Egy óra alatt egész csárdást vagy valcert megtanul hangjegyből is, hallás után is.

A politikában is tett kísérletet (nem a kisbaba, hanem a nagypapa). Ritka az a pap, a kin ez meg nem esik. Ő rajta is megesezt két ízben. Egyszer pályája kezdetén szigetvári barátai képviselőjelölttől léptették fel, de a választópolgárok akkor keveselték, amit programjában ígért. Utána 30 év múlva egész bizalmas körben, csak egy repülő szóval nyilatkozott, hogy ő nem foglalkozik politikával, ő helyette Tisza István gondolkodik; most meg ezt sokalták meg a választópolgárok igen nagyon.

Azóta letett a politikáról s beállott hivatalos nagypapának, s időről-időre fog magának egy-egy unokát, akít épen zenére tanít.

revízió. Nyíltan kijelenti, hogy ő is hive a házszabályrevízióknak, sőt pártja is.

Az obstrukciót ő is káros tünetnek tartják. Az alkotmány alapfeltétele, hogy a többség akaratát érvényesüljön. Ezt az ellenzék is elismeri. Ha pedig áll az, hogy a véderőjavaslatok a nemzet akaratából folynak, ha áll az, hogy a kormány és ellenzék a jelzett két kérdésben egyetért ha áll az is, hogy a házszabályrevízió a választójog törvénybe iktatása által elérhető, úgy elérhető a kibontakozás útja is akként, hogy sem legyőzött, sem legyőző nem lesz.

És ehhez mire van szükség? Csakis sorrendváltásra! A helyett, hogy a kormány a véderőjavaslatokat tárgyalatná, csinálja meg a választójog reformot. Igen rövid idő alatt törvényé válhat. A házszabályrevíziót pár nap alatt megcsinálja az előbbi után. A tavaszra már fel lehet osztlatni a házat s akkor meg kell kérdezni a nemzetet, vajjon a véderőjavaslatokat megakarja-e szaporítani s ha igen, úgy 1912. október 1-re ez a törvényjavaslat törvényerőre emelkedhetik s így ki lehet a dolgokat egyenlíteni.

A kormány azt mondja, hogy rá ér, de azt is hangoztatja, hogy a katonai javaslatok sürgősök. Indítványát, mely a katonai javaslatok levételét és az általános választói jog behozatalára vonatkozó javaslat benyújtását célozza, elfogadásra ajánlja.

Az ellenzék Lovászy beszédét nagy tetszéssel fogadta. A többség tagjai azonban találó közbeszólásokkal kissé lejjebb szállították érveléseinek értékét.

Percekig tartó taps és éljenzések közt jelentkezett azután szólásra báró Vojnits István.

Báró Vojnits István:

Méltóságos főispán ur! tisztelt közgyűlés! Mindenek előtt konstátálom, hogy dr. Lovász képviselő ur beszéde elején tett ígéretét, hogy teljes objektivitással igyekszik a szönyegen forgó kérdéseket a törvényhatóság elé tárni, — betartotta s ezért melegen üdvözölöm, mert meggyőződésem szerint a bizottságnak sulya és tekintélye csak úgy marad meg, ha minden agresszivitástól tartózkodunk. Határozati javaslatára azonban lehető röviden, de természetesen kissé boncolva reflektálni kívánok. (Haljuk!)

A látkép, a perspektíva, amit mondott s feltárt, simának, fényesnek és az ország javára hasznosnak látszik. Mindannyian örvendenénk, ha azok minden zökkenés nélkül megvalósíthatók volnának. (Ugy van!) Csak hogy a perspektíván szépséghibák találhatók. A kölcsönös megértés kiindulási pontját nem itt ezen terebben, hanem a képviselőházban kellene kifejtenie. A vármegye törvényhatósági bizottsága nem arra hivatott, hogy irányt adjon s képviselőháznak, hanem arra, hogy az egyes kérdéseket elbírálja és véleményét kifejezze. (Tetszés.)

Dr. Lovászy bizottsági tag ur szerint az ellentétek forrponja az, hogy a kormány a véderőjavaslatok tárgyalását tűzte napirendre s úgy tüntetik fel, mintha az a nemzet akaratával egyeznék; az ellenzék viszont kétségbe vonja, hogy 3—400 000 szavazat, mely a legutóbbi választásokon leadott, kinyomata volna a nemzet akaratának. Egyre bátorokodom figyelmeztetni a bizottsági tag urat. 1869-ben hozott s 1899-ben a kuriai bíraskodással kiegészített választási törvények vannak érvényben ma is és minden egyes kormány s minden egyes pártárnyalat elismerte, hogy a fenálló törvények keretében szerzett többség a nemzet akaratának többsége megnyilvánulása. (Zajos helyeslés.) A mostani többség is tehát a nemzet akaratának képviselője a főálló törvények minden kriteriuma szerint. Az az állítása Lovászy bizottsági tag urnak tehát, hogy a mai törvények alapján megválasztott többség nem a nemzet többsége, nem állhat meg, mert de jure és de facto az. (Zajos tetszés.)

Jóleső örömmel konstátálom, hogy dr. Lovászy bizottsági tag beszéde alatt csupán általános választói jogról s általános választói reformról szólt s nem érintette sem a községeit, sem a titkosat. Azért tartotta szükségesnek erre rámutatni, mert mindannyian megvagyunk győződve és beismerjük, hogy a mai választói reform elévült s az ország és nemzet érdekeit ki nem elégíti. Hive va-

gyok a választói jogosultság kiterjesztésének; hive vagyok annak, hogy akinek kötelezettsége van az állammal szemben, az jogokat is élvezzen, de hogy milyen mértékben, arról csak akkor nyilatkozhatom, ha a törvényjavaslat előttem áll. Lehet, hogy a kiterjesztést helyeslem, lehet, hogy nem.

Ha több lesz benne, mint amennyit a nemzet érdekében jónak tartok, ellene leszek; ha annál kevesebb lesz benne, akkor arra fogok törekedni, hogy legalább annyit legyen benne, amennyit joggal meglehet követelni.

Dr. Lovászynek a házszabályrevízióról tett kijelentését örömmel halottam és fogadom s nagyon óhajtanám, ha ezt a kijelentést, amely az ő pártjának álláspontját is fedi, illetékes fórum előtt, a parlamentben époly nyíltsággal, mint itt, megtenné. (Helyeslés.)

Ha egy-egy kérdést tárgyalunk, mindig a nemzetnek a haszna, s az ország felvirágoztatása lebeg előttünk. (Lelkes éljenzés.) Ebben egyetértünk. Valamennyien szívvel-leléllel óhajtuk a nemzetnek, az országnak minden irányu felvirágoztatását. A sorrend kérdésében azonban teljesen ellentétben helyezkedem az igen tisztelt bizottsági tag urral. Mindenki tisztába van azzal, hogy a hadsereg az európai kívánalmaknak meg nem felel s nemcsak külsúlyunk és tekintélyünk, hanem a magunk biztonsága miatt is reorganizálandó.

Lovászyi törvh. bizottsági tag ur magának mondott ellent, amikor itt az obstrukciót elítéli, míg a képviselőházban, hol 37 napja az első órától kezdve érdemes tárgyalás nem folyik, hanem csak technikai obstrukció, teljes erővel azt szolgálja. (Helyeslés)

A vármegye közönségét, mely komolyan, higgadtan, hogy úgy mondjam, konzervatív irányt követve hozza határozatait, az állandó technikai obstrukció indította arra, hogy a képviselőházat az obstrukció el-ejtésére kérje.

A sorrend megváltoztatásában meghát-rálást nem ismerünk, mikor országos érdekről, a nemzet jogos igényeiről, kül- és belbiztonságunk biztosításáról van szó, a nemzet tulságos megterhelhetése nélkül.

Ennek a vármegyei törvényhatósági bizottságnak minden tagja mindig megfontoltan adja le szavazatát. Lovászyi bizottsági tag urnak azon kijelentését, hogy szavazatainknak igen kevés sulya lesz, ha nem az ő határozati javaslatát fogadjuk el, vissza-utasítom, mert nekünk elégséges az, ha mi tudjuk, hogy milyen sulya van szavazatainknak. (Ugy van! Zajos tetszés és taps.)

Percekig tartó taps és éljenzés követte a szónoki lendülettel elmondott, a közvélemény hangulatát hiven visszatükrözött magvas beszédet.

Elnöki főispán ezután elrendelte a szavazást. Az obstrukciót elítelő indítványt 221 szavazattal fogadták el az ellenzék 50 szavazata ellenében.

Zombor az obstrukció ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, aug. 19.

Nemcsak a vármegye, hanem Zombor város törvényhatósági bizottsága is állást foglalt az obstrukció ellen.

Csütörtökön délután tartott ülésében tárgyalták Versec városának az obstrukció elleni indítványát.

Zombor város állandó választmánya a következő önálló indítványt terjesztette a közgyűlés elé:

Zombor szabad királyi város közönsége az országgyűlés rendes munkálkodását közérdeknek tartva, sajnálattal tapasztalja az országgyűlési tanácskozások izgalmas menetét és hazafias aggodalommal nézi, hogy a parlamenti kisebbség mikép bénítja meg a képviselőház működését akkor, midőn úgy országos mint helyi érdekű fontossággal bíró és üdvös reformokat magában foglaló kérdések sürgős

realizálására van szükség s habár e város közönsége a parlamentari szolásszabadságot fenntartani kívánja, mindazonáltal a fennforgó országos érdekek megoldásának megakasztását helyesnek tartva, kimondja, miszerint a képviselőházi kisebbségnek jelenlegi politikai magatartását a maga részéről is elítéli és Versec város feliratának egész terjedelmében való pártolása mellett a képviselőházi tanácskozások rendszeres menetének helyreállítása érdekében a képviselőházhoz hasonló szellemű feliratot intéz.

Dr. Konyovits Dávid orsz. képviselő nagyhatalmú, a politikai helyzetet alaposan ismertető beszédben pártolta az indítványt. Nagy tetszés közben mutatott rá azokra a károokra, amiket az obstrukció okoz. Találónan utalt arra a visszatartó jelenségre, hogy az ellenzék a képviselőházat a komédiák színhelyévé süllyeszti le.

Dr. Gombos Ignác az ellenzék viselkedését mentegelni próbálta.

Még dr. Czeisel Lajos szintén hatással beszélt az állandó választmány javaslata mellett, melyet 59 szavazattal, az ellenzék 9 szavazata ellen fogadtak el.

Az alispán nyugdíjazása. Már 2 hónappal ezelőtt megírtuk, hogy *Michailovits* Kornél alispán nyugalomba vonul. Nyugdíjaztatása iránt beadott kérvényét a legutóbbi vármegyei közgyűlésen tárgyalták, melynek során dr. Deák Béla vm. főügyész, helyettes alispán a vármegyei tisztviselők, *Zsupánszky* Lyubó ny. jegyző pedig a törvényhatósági bizottság nevében bucsuztatták. Mindketten szép szavakkal s általános tetszés közben fejezték ki a távozó alispán iránt érzett szeretet és becsülést. A nyugdíjat 5280 koronában állapították meg.

Császár Péter nyugdíjaztatása. A vármegyének egy régi, érdemes, kiváló készült-ségű, hivatásteljesítője közben mindég földadata magaslatán állott tisztviselője vonult be a napokban a megérdemelt nyugalom révébe. *Császár* Péter, a topolyai járás megyeszerte becsült főszolgabírája 37 évi hasznos, eredményes közszolgálat után nyugdíjaztatását kérte. A vármegye a kérelmet teljesítette, miközben a megye szolgálatából távozó férfit iránt érzett elismerést a legmelegebb és legtetszesebb formában fejezte ki. Nyugdíjának megállapításánál ugyanis nem a tényleges 37 évet, hanem 40 esztendő vett alapul.

A katonai reformok.

Versec város, a minden politikai léhben kanál törvényhatósági bizottsága áitrt a vármegyéhez, hogy a katonai reformok ellen foglaljon állást. A vármegye törvényhatósági bizottsága, mely mások utbaigazítására nem szorul, minden befolyástól függetlenül, önállóan hozta meg határozatát, mely a véderőreformok mielőbbi életbe léptetését sürgeti, mert azok a nemzetnek nagy előnyöket biztosítanak.

A határozat a következő:

Versec törvényhatósági joggal felruházott városnak a véderőreformjával kapcsolatos terhek tárgyában intézett átiratához Bács-Bodrog vármegye közönsége hozzá nem járul, hanem azzal szemben a magas kormányt a véderő korszerű fejlesztését célzó törvényjavaslat benyújtása alkalmából melegen üdvözlöi.

Mert Bács-Bodrogvármegye közönsége át van hatva ama tudattól, hogy nemcsak a nagyhatalmi állás megtartása, de a kül és bel béke biztosítása is elodázhatatlanul szükségessé teszi a véderőnek a kor kívánalmaihoz mért és a nemzet anyagi erejét is gondosan mérlegelő fejlesztését.

Miután a képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslatok megnyugtató látképet adnak arról, hogy a véderő fejlesztésével járó megterhelés arányban áll az ország teherviselő képességével; miután továbbá a katonai javaslatok az egyes polgároknak a szolgálat szempontjából nagy előnyöket és könnyebbségeket biztosítanak; miután végül már évtizedek óta eme kérdés volt az, amely a további közgazdasági és közművelődési sürgős kérdések megoldását hátráltatja és így felelte kívánatok, hogy a véderőjavaslatok mielőbbi törvényerőre emelkedése által a többi jogos kívánalmak kielégíthetessenek.

Ezen határozatot a Nagyméltóságú Miniszterelnök urhoz felirat kapcsán felterjeszteni rendeli.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1911. aug. 20.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága által e hó 17-én tartott közgyűlésen hozott határozatokról szóló, e lap múlt heti számában közölt tudósítás kiegészítésül még a következőket közlöm:

A báró *Rudits József ösztöndíj* alapítvány kezelő bizottságnak legutóbbi üléséből hozott határozatok jóváhagyattak és fölterjesztettek.

Az *Adamovics-féle ösztöndíj* Adamovits Lorántnak adatoit.

Alispáni előterjesztés utépitési vállalati szerződések jóváhagyása tárgyában. Jöv.

Alispáni előterjesztés a *zentai* főszolgabírói hivatalnak az építendő zentai városházán leendő elhelyezése. Tud. vét.

Alispáni jelentés a *zentai* polgári iskola telkének vételére vonatkozó szerződés jóváhagyása. Tud. vét.

Alispáni jelentés a szegedi kereskedelmi és iparkamara tagjainak választása tárgyában. Tud. vét.

A cirkenicai László Gyermekotthon alapítványának módosítása. Apr. 15-től okt. 15-ig helyezhetőek el.

Arszenin Péter felebbezése *Szilbács* községnek a tagosításból folyólag leirt kártalanítás ügyében hozott elutasító határozata ellen. Hat. jöv.

Eszék város tanácsának felebbezése *Bácsujlak* azon határozata ellen, mellyel a Csalanosi Nándor részére adott segély megtérítését megtagadta. Hat. jöv.

Hengen és társainak felebbezése *Boróc* a napidíjas fizetésének felemelése érdekében hat. ellen. Hat. jöv.

Neugebauer Péter felebbezése *Pincéd* kért szabadságidőt megtagadó határozata ellen. A szabadság megadatott.

Korbai Dezsőné felebbezése *Szentfülöp* óvónői javadalma ellen. Hat. jöv.

Berzenkovits Péter felebbezése *Bácsujfalu* állami óvoda udvarán szükséges kut építését megtagadó határozata ellen. Hat. megváltoztatott.

Antunits József felebbezése *Katymár* községnek a kántor kártalanítási összegének folyosítását megtagadó hat. ellen. Megállap.

Dr. Szauer Károly felebbezése *Szilberek* jegyzői és orvosi lak építése hat. ellen. Hat. felold.

Antunits és társai felebbezése *Katymár* iskolaépítés hat. ellen. Hat. megsem.

Kleiner és társai felebbezése *Bácszentiván* 1909. évi kenderáztatási célokra bérelt víz használati díjainak mikénti fedezését kimondó határozat ellen. Hat. megsem.

Dombovits és társai felebbezése az *apatini* tempiom és a Duna-utcai fák kivágatása hat. ellen. Megsem.

Sztapár előjáróságának felebbezése a sztapári felekezeti tanítók napi díját megállapító hat. ellen. Jöv.

Schadl és társai felebbezése a *kossuthfalvai* bíróválasztás ellen. Felebb. elut.

Kiss Gáspár felebbezése *Bácskertes* község részére évente szállítandó anyagok fuvarozása hat. ellen. Megsem.

Teofánovits, Raczkov és társa felebbezése *Sztapár* községi orvos részére természetben kiszolgáltatandó lakás átengedése hat. ellen. Megsem.

Dimitrijevics Zsófia felebbezése a vm. alispánjának a kért temetkezési járulék hat. ellen. Hat. jöv.

Petri és társai felebbezése *Ósöv* utcai gyalogjárdák hat. ellen. Megsem.

Dr. Kurtz Fülöp felebbezése *Ókér* szülész nő látogatási díjai hat. ellen. Uj hat. hozandó.

Grósz és társai felebbezése *Ókér* iparos tanonciskolai bizottság megalakításának megtagadása hat. ellen. Uj hat. hozandó.

Szeman és társa felebbezése *Bácskeresztur* község háza fűtéséhez szükséges fának a kisbírák általi felvágatási kötelezettségük hat. ellen. Megsem.

Kovacev és társai két rendbeli felebbezése *Béreg* községnek Ripsam Pál községi segédjegyzővé történt megválasztása tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Wieni városi tanács felebbezése *Csávolgy* községnek Fogl Erzsébet ellátási költségeinek megtagadása hat. ellen. Megsem.

Fendrik Ferenc felebbezése *Zenta* legeltetési szabályrendelet megalkotása hat. ellen. A felebbezést elfogadták.

Kiss Simon felebbezése *Zenta* a városi alkalmazottak fizetésének rendezése hat. ellen. Hat. jöv.

Prekajszky Milos felebbezése *Zenta* a megnevezett hittanári javadalmazása hat. ellen. Hat. felold.

Barna János felebbezése *Zenta* Branovacski Bránko óvadéka hat. ellen. Jöv.

Balla Orbán felebbezése *Zenta* Ehrendiener Sámuelné telepengedélye hat. ellen. Jöv.

Mester Andor felebbezése *Zenta* a belügy-miniszternél járt küldöttség napidíjai hat. ellen. Jöv.

Német Lajos felebbezése *Zenta* előfogatosok felfogadása hat. ellen. Jöv.

Belovay Mihály felebbezése *Zenta* főjegyző és jegyző munkakörének megállapítása hat. ellen. Felold.

Vlanikolin Veszelin felebbezése *Zenta* nyulasparti 1. és 12. sz. parcella bérbeadása hat. ellen. Jöv.

Pollák Ignác felebbezése *Zenta* helyettes tanítók díjazása hat. ellen. Jöv.

Szárich Géza és társai felebbezése *Zenta* 1910. évi államsegély felosztása hat. ellen. Jöv.

Suher Endre és társai felebbezése *Zenta* irattár rendezéséből folyólag a felebbezők részére megállapított tiszteletdíj hat. ellen. Jöv.

Nagy Károly felebbezése *Zenta* a dobosi teendők Felsőhegyen való ellátása hat. ellen. Jöv.

Ij, Döme Ferenc felebbezése *Zenta* dr. Salamon Imre fizetési előlege hat. ellen. Jöv.

Bergel Mór felebbezése *Zenta* a »Zentai Takarékpénztár« épületének lebontásával kapcsolatos föld elhordása hat. ellen. Hat. megsem.

Zenta tanácsának felebbezése a városnak a felsőbb fokú határozata ellen használandó jogorvoslatok határozata ellen. Megsem.

Balogh Gyula felebbezése *Zenta* városi kertész magánfoglalkozása határozata ellen. Helyesbített.

Stabel Albert felebbezése *Magyarkanizsa* műhelye előtti tér parkirozatlanul hagyása iránt előterjesztett kérelem ellen. Helyesb.

Sajkáslak előjáróságának felebbezése a községnek a járványkórház építésének megtagadása hat. ellen. Jöv.

Saghmeister János felebbezése *Felsőkaból* járványkórház átalakításának és berendezésének megtagadása ellen. Jöv.

Bene István felebbezése *Sajkásszentiván* járványkórház építésének megtagadása ellen. Jöv.

Siemens és Schukkert cég felebbezése *Óbecse* községnek a villamos világítási határozata ellen. Jöv.

Feszli György felebbezése *Óbecse* népkönyvtár kezeléséért járó díjazása tárgyában. Jöv.

Paudek Antal felebbezése *Óbecse* iparos tanonciskola fentartási költségeinek mikénti kezelése hat. ellen. Költségek kiutalandók.

Milanov Sándor felebbezése *Óbecse* Tatity és társa bérlete határozata ellen. Jöv.

Szpaity és társai felebbezése *Óbecse* beruházási kölcsön felvétele és a regále kötvény eladása hat. ellen. Jöv.

Kékity M. Péter felebbezése *Óbecse* 1907. évi számadások átvizsgálásáért követelt díjazása hat. ellen. Jöv.

Feszli felebbezése *Óbecse* az általa kért napidíj megállapítása ellen jöv.

Dr. Burtik és társa felebbezése *Ada* kórház- és szegényházban szükséges gyógy- és kötszerek mikénti beszerzése hat. ellen. Jöv.

Horváth Emil felebbezése *Ada* általa megveit ingatlan vételára hat. ellen. Jöv.

Antal Ferenc felebbezése *Bácsföldvár* községi pénzek és alapok mikénti elhelyezése hat. ellen. Jöv.

Dr. Feuer Lipót felebbezése *Mohol* a traumások kezelése hat. ellen. Felold.

Freund József és társai felebbezése *Óbecse* fenyőszálfák fuvarozásának szabályozása hat. ellen. Hat. jöv.

Dr. Lőrincz Mihály felebbezése *Szenttamás* iskolák felállítását hat. ellen. Jöv.

Monojlovits L. István felebbezése *Szenttamás* villamos világítás bevezetése hat. ellen. Jöv.

Manojlovits K. Tósa felebbezése *Szenttamás* községi alapok mikénti elhelyezése hat. ellen. Megsem.

Márkov Mita felebbezése *Bácsföldvár* választókerületek új beosztása ellen. Megváltoztat.

Essert felebbezése *Csátalja* temetőalpnak templomépítés céljaira való átengedése hat. ellen. Megsem.

Bedzsula Bálint felebbezése *Béreg* párbérváltás felemelése hat. ellen. Jöv.

Katjanszki felebbezése *Csarog* a bor- és husfogyasztási adó megváltása hat. ellen. Jöv.

Sebestyén Sándor felebbezése *Sajkásgyörgye* heivásárlatogatósi díjai hat. ellen. Jöv.

Reiner felebbezése *Katymár* és Madaras községnek a katymári kórállatorvosi fizetés emelése hat. ellen. 1600 K. jöv.

Werner felebbezése *Ujverbász* és *Óverbász* községnek az ujverbázi kórállatorvosi fizetés-emelése hat. ellen. 1600 K. jöv.

Rosenbaum felebbezése *Ada* az állatösszeirási díjak hat. ellen. Jöv.

Bosnyák és társai felebbezése *Bezdán* a bezdáni önálló gazdasági iskola építési munkálatainak biztosítása hat. ellen. Hat. megsem.

Viola felebbezése *Oszivác* a tűzoltótestület kérvénye hat. ellen. Megsem.

Tavasy Lajos felebbezése *Bezdán* Ladány

Ervin községi jegyző személyi pótléka határozata ellen. Jöv.

Bosnyák János felebbezése *Bezdán* utcák és terek elnevezése hat. ellen. Jöv.

Tavasy Lajos felebbezése *Bezdán* vasút által igényelt földterület megváltása határozata ellen. Jöv.

Székely Sándor felebbezése *Kerény* tűzoltó-testület segélyezése ellen. Jöv.

Stókl felebbezése *Kerény* a Benzinger Du-hacsek rét és Gärtner völgy közötti ut kiszélesítése hat. ellen. Felold.

Viola József felebbezése *Kerény* az iskola és ovodaépítés vállalati szerződés jóváhagyása hat. ellen. Jöv.

Hollender Lázár felebbezése *Csonoplya* ártézi kutak létesítése hat. ellen. Jöv.

Bosnyák felebbezése *Bezdán* az iskolák államosítása szerződés pótpontjainak elfogadása ellen. Jöv.

Jámbor Béla felebbezése *Bezdán* benzomotoros fecskendő beszerzéséhez szükséges összeg előlegezése hat. ellen. Jöv.

Schmidt Fülöp felebbezése *Csuróg* járványkórház munkálatainak odaitélése hat. ellen. Feloldatott.

Balázs József felebbezése *Tiszakálmánfalva* gazdasági ismétlő iskola dologi kiadásainak fedezése hat. ellen. Felold.

Szretykov felebbezése *Csuróg* Heiduska Ignác-féle ingatlan megvétele hat. ellen. Jöv.

Szegedinác felebbezése *Csuróg* Szretykov Novák által vásárolt tenyészbika vételárának visszafizetése hat. ellen. Hat. megv.

Csávits felebbezése *Dunagárdony* állami iskolakert bekerítése hat. ellen. Felold.

Knezevich József felebbezése *Dunagárdony* járványkórház felépítésének elhalasztása határozata ellen. Felold.

Okér határozata a Jegricska ér tisztogatási költségeiből a községre eső résznek fedezése. Jóváhagy.

Boróc ovoda kibővítéséhez szükséges költségek fedezése. Közigazgatási bizottsághoz áttétele.

Ujpalánka csikótelephez vezető ut kibővítéséhez a határut egy részének átengedése. Átengedett.

Boróc árkok tisztítása, hidak építési költségeinek fedezése jöv.

Paiánka Kornfeld-kórházalap kamat tartozásának törlesztése jöv.

Bácsóváros bikaistálló felépítése jöv.

Dunacséb Feineisz Annának a vakok intézetében való kiképzéséből felmerülő költségek fedezése jöv.

Magyarok vakokat gyámolító országos egylet részére adott segély jöv.

Dunabökény tűzoltói tanfolyamra két egyénnek kiküldése és ezek napidíja jöv.

Palánka ujjalánkai hívőkkel közösen viselt terheknek rendezése jöv.

Szilbács ártézi kut furatása és a költségek fedezése jöv.

Szilbács szegényház építése. Felold.

Boróc önkéntes tűzoltók részére karkötők beszerzése jöv.

Dunacséb önkéntes tűzoltó-testület segélyezése jöv.

Boróc tűzoltó tanfolyamra két egyén kiküldése jöv.

Bácsujfalva a járványkórház átalakítása jöv.

Palánka és *Ujpalánka* róm. kath. plébánia épület tatarozási költségei jöv.

Dernye ideiglenes kölcsön felvétele jöv.

Dernye járványkórház vétele jöv.

Jánoshalma Sándor Péter végkielégítése jóváhagy.

Bácsujfalva tűzoltó-alap átengedése jöv.

Militics választókerületek alakítása jöv.

Bogyán előfogotással kötött szerződés jöv.

Szentfülöp Volarich Lajos előlege jöv.

Szilberek Fenczik Jázon irnok fizetésemlése jöv.

Tataháza Bauer segédjegyző fizetésemlése jöv.

Szentfülöp bába fizetése Részben jöv.

Hódság községi közmunkás felfogadása jóváhagy.

Borota beruházási kölcsön felvétele jöv.

Bácsordas községi bába látogatási díjai jöv.

Lillomos tűzifecskendő kezelési tanfolyamra kiküldött egyén díjai jöv.

Szilberek községi pénztárnok és adópénztárnok fizetésemlése jöv.

Katymár 1908—10. évi számadások rendezése. Jóváhagyás megvonatott.

Bácsujfalva község ház átalakítása jöv.

Bácsujfalva ingatlan eladása jöv.

Borota borítal- és fogyasztási adó kezelése iránt alkotott szabályrendelet jöv.

Madaras új toronyóra beszerzése jöv.

Bács tűzifecskendő beszerzése jöv.

Militics utszakasz bérbeadása jöv.

Bácsujfalva választókerületek alakítása jöv.

Szilberek, Vajszka, Bogyán, Madaras, Bács bábák látogatási díjai jöv. Ellenben *Pincédé* feloldatott.

Hódság utca aszfaltrozás jöv.

Borota járványkórház létesítése pótlásra visszaadott.

Bajsa orvos személyi pótléka jöv.

Ugyanaz járdaépítési szabályrendelet alkotása jöv.

Bácsfeketehegy járványkórház létesítése jöv.

Csantavér járványkórház létesítése jöv.

Kossuthfalva község helyneveinek megváltoztatása jöv.

Kiehegyes vasuti rakodóhoz vezető ut céljaira vásárolt telkek jöv.

Ugyanaz Juhász Antal és nejétől vásárolt ingatlan megvétele jöv.

Ugyanaz járványkórház létesítése jöv.

Pacsér járványkórház létesítése jöv.

Szeghegy járványkórház létesítése. Megvált.

Ugyanaz Balk Jánossal kötött haszonbéri szerződés jöv.

Topolya járványkórház létesítése jöv.

Bácskertes orvos fizetési pótléka jöv.

Doroszló új bábái állás rendszeresítése jöv.

Gombos. A vakokat gyámolító országos egyesület és a gyermekvédelem ligába való belépés. Jöv.

Ugyanaz a járványkórház létesítése. Megváltott.

Ugyanaz II. ik bábái állás rendszeresítésére. Jóváhagyatott.

Szilágyi háziipari tanfolyam segélyezése. Jóváhagyatott.

Sztapár községi második bábái állás szervezése. Jöv.

Topolya szegedi siketnémák intézetének segélyezése. Jöv.

Szeghegy szegedi siketnémák intézetének segélyezése. Jöv.

Kishegyes szegedi siketnémák intézetének segélyezése. Felold.

Gombos 2 drb. »Minimax« beszerzése. Jöv.

Szond felekezeti tanítók fajárandóságának természetbeni kiszolgáltatása. Jöv.

Kossuthfalva önkéntes tűzoltó egyesület segélyezése. Jöv.

Szond párbér megváltása. Jöv.

Szilágyi tűzoltók segélyezése. Jöv.

Sztapár kölcsönvétel. Jöv.

Bajsa járványkórház építése. Jöv.

Kossuthfalva járdaépítési szabályrendelet. Jöv.

Doroszló kolera elleni védekezés. Új. hat. hozandó.

Ugyanaz belviz szabályozás. Jöv.

Csantavér az utcaszabályozások folytán nyrendő és veszítendő utcácsékek megváltási egy-ségárainak megállapítása. Jöv.

Begecs szülésznök díjai. Felold.

Dunagálos szülésznök díjai. Jöv.

Piros legeltetési szabályrendelet. Jöv.

Okér gyalogjárdák burkolása. Jöv.

Dunagálos a tanítói nyugdíjárulék. Jöv.

Urszentiván tanítók és lelkészek fajárandósága. Jöv.

Urszentiván ingatlan vétel és eladás. Jöv.

Urszentiván járványkórház építése. Jöv.

Urszentiván népkönyvtári helyiség alakítása. Jóváhagyatott.

Kiszács ingatlan csere és házhelyek eladása. Jóváhagyatott.

Boldogasszonyfa a Csuróg község-fel vezető műút kiépítésére vonatkozó vállalati szerződés elfogadása. Jöv.

Ada a községi közdülő közutak törzskönyvi művelésének elkészítésére vonatkozó szerződés elfogadása. Jöv.

Hódság zombori és Széchenyi-utcáknak mű-uttá való kiépítése tárgyában. Jöv.

Bácsföldvár bácsföldvári csatornához vezető ut kiépítése. Jöv.

Zenta Forray Ferenc tiszteletdíja.

Ugyanaz a héressori iskola építésére és a tanyai iskolák átalakítására vonatkozó terv és költségvetés.

Ugyanaz a középkerületi és munkástelepi szülésznök fizetésének tárgyában.

Ugyanaz határozata Braun Samu fizetési előlege tárgyában. Jóváhagyatott.

Ugyanaz végrehajtók és becsüsök nyugdíj-jogosultsága. Felold.

Ugyanaz a vágókerületi artézi kut furatása.

Ugyanaz a gimnáziumi szolgák fizetésének javítása.

Ugyanaz Kocsisné Hut Katalinnal kötött szerződés módosítása.

Ugyanaz Keresztury Károly tiszti biztosítékának kiutalása. Jóváhagyatott.

Ugyanaz a közgyűlési határozatok miként való szerkesztése. Megsemmisít.

Ugyanaz Bóka István kegydíja.

Ugyanaz Vargity Jánossal kötött haszonbéri szerződés. Jöv.

Magyarok 1910 évi államsegély felosztása.

Ugyanaz Dégay Kálmánnal az acetylen-készülék megvásárlása ügyében kötött egyezség.

Ugyanaz a tűzoltói szertár pótmunkái költségeinek fedezése.

Ugyanaz a gazdasági ismétlő iskolánál alkalmazott tanítók javadalmazása.

Ugyanaz az új városháza cserépfedő munkáinak vállalatba adása.

Ugyanaz az Országos Tűzoltó Szövetség Magyarokán tartandó közgyűlése költségeinek fedezése.

Ugyanaz a kázi szolgák fizetésének javítása.

Ugyanaz az izraelita hitközség segélyezése. Jóváhagyatott.

Szilágyi a községi orvos működési pótléka és lakpénze. Jöv.

Káty orvosi laképítés. Jöv.

Zenta a Malom- és Ujsor-utcák, valamint a közbiztonsághoz vezető ut kövezési munkálatainak vállalatba adása.

Ugyanaz az új városháza építési költségei és a régi városháza lebontása.

Ugyanaz a róm. kath. templom építésére megszavazott összeg.

Ugyanaz Nagy Hegyesi Teréz részére átengedett közterület.

Ugyanaz Vukovits Miklós részére átengedett közterület.

Ugyanaz Balog Gyulával kötött adásvevési szerződés.

Ugyanaz a városi kézbesítők javadalmazása.

Ugyanaz özv. Lengyel Illésné kegydíja.

Ugyanaz Szabó Imre és neje részére adott tulajdonjog bekebelezési engedély.

Ugyanaz Pollák Ignác által felvett perköltségek törlése.

Ugyanaz a gazdasági munkaházak kerítési munkálatainak felülvizsgálata.

Ugyanaz a gazdasági munkaházak utófelülvizsgálata. Jóváhagyatott.

Ugyanaz Gallé Viktor kertész véglegesítése. Megsemmisít.

Ugyanaz Gallé Viktor városi kertésznek a nyugdíj-kötelekbe való felvétele. Megsem.

Ugyanaz a kézbesítői szolgálat rendezése.

Ugyanaz Kragujevits István elleni per beszüntetése.

Ugyanaz Huszágh Antallal a Damjanich-utcai artézi kut furása szerződés.

Ugyanaz Huszágh Antallal a felsőhegyi artézi kut furása szerződés.

Ugyanaz a járványkórház bővítése. Jóváhagyatott.

Magyarok Ladócsy Sándor fizetési előlege.

Ugyanaz 2 pár lószerszámot az Önk. Tűzoltó Egyesület részére való beszerzése.

Ugyanaz özv. Mihály Sándorné kegydíja.

Ugyanaz az Oromhegyes részére beszerzett tűzoltószerek.

Ugyanaz 1910 évi államsegély felosztása.

Ugyanaz 2 öntöző és 1 ürülék kocsit beszerzése.

Ugyanaz Létity György szerb kántornak a lakbéré.

Ugyanaz az izraelita hitközségnek templom javítás céljaira adott segély.

Ugyanaz egy artézi kutnak Oromhegyen való furatása.

Ugyanaz a városháza építő vállalkozóival kötött szerződés. Jóváhagyatott.

Begecs a járványkórház építése. Jöv.

Dunacséb a járványkórház felszerelése. Jöv.

Ujpalánka a járványkórház átalakítása. Jöv.

Béreg a járványkórház felszerelése. Jöv.

Szond a járványkórház építésére megszavazott összeg jöv.

Dunagálos járványkórház felszerelése. Jöv.

Titel a járványkórház felszerelése és a kolera elleni védekezésre megszavazott összeg. Jöv.

Palona a járványkórház felszerelése. Jöv.

Boróc a járványkórház felszerelése és egy ápolónő felfogadása. Jöv.

Ada a »Strosz« féle óvoda átalakítása. Jöv.

Csonoplya a községi ovoda felépítése. Jöv.

Gádor a plébánialak építésénél teljesítendő napszámok megváltása, régi kalvária domb lehor-dási költségeinek fedezése, halottszállító kocsi beszerzése, a gádori róm. kath. templom javításánál szükséges napszámok jóváhagyatottak.

Körtés a községi nagykorcsma elédás utján történendő elidegenítése. Jöv.

Ujszivác artézi kut furása. Jöv.

Bácsgyulafalva községi háztelkek eladása. Jóváhagyatott.

Bácsgyulafalva jegyzői és orvosi lak felcserélése. Jöv.

Bácsgyulafalva községi szegények segélyezése. Jöv.

Bezdán 2 tűzoltónak a tűzoltói tanfolyamra a község költségén való kiküldetése, az ipariskolai tanításért óradíj megállapítása és a róm. kath. hitoktatók díjazása. Jöv.

Gádor községi szolgák bérének felemelése. Jóváhagyatott.

Kerény Angeli tanító helyettesítése folytán felmerült költségek fedezése. Jöv.

Kerény helybeli tűzoltótestület segélyezése és a kantorknak ujonnan való felépítése. Jöv.

Küllöd urbéres községnek mint erkölcsi testület részére fa iskolakert céljára ajándékozott területéről az ajándékozási szerződés és homokgödör céljára vett ingatlana. Jöv.

Körtés a községi népiszkola fejlesztése és 22000 kor. kölcsön felvétele. Jöv.

Órszállás községi kölcsön felvétele. Jöv.

Ujszivác Zimmermann Ábrahám javára mutatkozó 102 kor. 91 fill. kiutalványozása és a község által eladott házhelyekre vonatkozó szerződések. Jöv.

Oszivác a községi bikák élelmezési költség többlet fedezése. Jöv.

Bezdán a bezdáni kálvária helyért elcsereült uttestről telekkönyvi átírásra alkalmas szerződés és vázrajz záradékolása. Pótlásra visszaadták.

Sajkásgyörgye önkéntes tűzoltóegylet segélyezése. Jöv.

Tiszakálmánfalva a szegényalpnak járványkórház és szegényház építéséhez való felhasználása. Jöv.

A *„Csajkás községek rétkelző bizottságának* határozata az 1910. évi felesleg pénzéből 910000 kor. felosztása. Jöv.

Mozsor és Dunagárdony község határozata a zombori tűzoltó tanfolyamra küldött egyén költségei. Jöv.

Mozsor házhelyek adományozása. Jöv.

Csurug Palancsevits Péter ingatlanának vétele. Megsem.

Mozsor Balázs József házhely adományozása és a község Maletin Ráda közötti fölcserelése. Jöv.

Sajkásgyörgye községi iskolaépület bádogtetőzetének helyreállítása. Jöv.

Sajkáslak a házhelyek adományozása. Megsem.

Dunagárdony a postaügynökség helyisége, állami iskolai beiratási díjak megváltása, a falkolában építendő ház és új községi háza építése. Jöv.

Boldogasszonyfalva róm. kath. temető részére szükséges földterület adományozása és a járványkórházi ápoló felvétel. Jöv.

Zsabya kiköveztetése. Jöv.

Csurug orvosi lak megvétele. Jöv.

Boldogasszonyfalva Dorotily Otília szőlész-nő fizetésemelése. Jöv.

Titel a hitoktatók tiszteletdíja. Jöv.

Nadalja a községi rendőrök lótartrási általlány felelőse. Jöv.

Ugyanaz a Csura Kázmér tanító költőzködési költségei. Részben megváltóztatott.

Boldogasszonyfalva a gör. kel. templom vaskerítési munkálatainak odaitélése. Jöv.

A *„Csajkás községek rétkelző bizottságának* határozata 520000 korona pénztári felesleg felosztása. Jöv.

Mozsor a községi jegyző ideiglenes lakhelyének lakbérére, a bérelt legelők használatára, a r. kath. elemi iskola segélyezése és a Bajagits-féle ház eltávolítási költségeinek fedezése. Jöv.

Alsókabol a járványkórház felépítése. Jöv.

Nadalja a marhahíz mérlegbeszerzése. Jöv.

Dunagárdony Filep Andor husvizsgáló ki képezetési költségeinek fedezése és az 1911 évi legelődj kulcs megállapítása. Jöv.

Mozsor a járványkórház felépítése. Jöv.

Dunagárdony az iskolás gyermekek tankönyvekkel leendő ellátása. Jöv.

Nadalja Csura Kamenkó tanító illetményeinek megállapítása. Jöv.

A *Csajkás községek rétkelző bizottságának* határozata, réti őröknek fizetésemelése. Jöv.

Sajkásgyörgye két mélykut furatási munkálatainak odaitélése. Jöv.

Nadalja szegényház, bikaistálló és tenyészkany helyiség építése. Jöv.

Alsókabol mélykutak furása. Jöv.

Csurug az iskolásgyermeknek tankönyvekkel leendő ellátása, a tűzoltótestület anyagi támogatás és Fülöpp Kálmáné gyógyszerégye. Jöv.

Tündéres a járványkórház építése. Jöv.

Dunagárdony a Dunaág szakadó partjainak ideiglenes művekkel leendő megvédése. Úgy főbirónak kiadatott.

Dunagárdony a Kneffely Gyula-féle per. Jöv.

Sajkászentiván Rózsa Ferenc irnok fizetés előlege. Jöv.

Mozsor járványkórház ingatlan. Jöv.

Csurug Pavkov Lyubomirné sz. Miklós Mária törleszi engedélye. Jöv.

Vepöd a szabadkai állami gyermekmenhelyen ápolott gyermekek után felmerült díj kifizetése. Jöv.

Felsőszentiván Huber Ferenc tanító helyettesi működéséért járó díjazása. Jöv.

Bátmonostor a Borsay Jenő községi segédjegyző lakbér segélyezése. Jöv.

Martonos a tiszai korona kerület irányában fennálló tartozása. Jöv.

Mohol Erdélyi Fülöp térítménye. Jöv.

Obece a volt tiszai korona kerület vagyoni viszonyai rendezése. Jöv.

Obece Matyus Ferencné özvegyi nyugdíját 220 kor. állapították meg.

Körtés és Órszállás kérvénye az Órszállás—körtés—gádori községi (közödlő) közutnak a törvényhatósági közutak hálózatába leendő felvétele és kiépítése. Pótlásra alispánnak adattak ki.

Csantavér a csantavéri vasúti állomáshoz vezető törvényhatósági közutnak kiépítése. Helyt adtak.

Kerény a kerény—topolya—zentai trvh. közut Kerény—Kossuthfalva közötti szakaszának kiépítése. Jöv.

Frank J. és társa utépítési vállalkozók kérvénye határidő meghosszabbítása. Helyt adtak.

Az első *szabadkai géptéglá* és cementáru gyár részvényirtásának, mint építő vállalkozónak határidő meghosszabbítás iránti kérvénye. Helyt adtak.

Havas Jenő utépítési vállalkozó határidő meghosszabbítás iránti kérvénye. Helyt adtak.

Dr. Gál Ödön tb. főgyógyász kérvénye tiszteletdíjának megállapítása iránt. Árvaszéknek adattak ki.

A *zentai Munkásgimnázium* az eddig élvezett 2000 korona segélyt az 1911—12. tanévre is megkapja.

A Zentán szükségessé vált X. kerületi városi képviselőválasztás elnökhelyettesének dr. Szabolcsy Dusan rendeltetett ki.

Homolya és társa felebbezése *Zenta* városnak a közbégőhid üzembe helyezése tárgyában hozott határozata ellen. Elut.

Sajkáslak előjáróinak felebbezésének egy artézi és mélykut furásának megtagadása ellen helyt adtak.

Teodorovits György felebbezése *Zenta* a nevezett kegydíja tárgyában hozott határozata ellen. Hat. feloldották.

Varga János felebbezése *Bácsfeketehegy* községi alkalmazottak részére lakbért megállapító határozata ellen. Elut.

Polgár Mihály felebbezése *Titel* villanyvilágítás behozatala határozata ellen. Hat. felold.

Palánka Hajósgyermek Otthon anyagi támogatása. Jöv.

Dunacséb a járdák kiépítésének biztosítása. Jöv.

Dunabölkény jegyzői földnek a kinbstártól kapott földdel való elcserelése. Jöv.

Bácszentiván a jegyzői irodában alkalmazandó gyakorlati állás rendszeresítése. Jöv.

Nadalja Ferenc csatorna hajórakodó part kiépítése 7000 K. Jöv.

Sajkászentiván a vasúti kölcsön visszafizetése. Megsem.

Tiszakálmánfalva Balog Lajos aljegyző fizetésemelése. Jöv.

Titel a fensíkon fekvő földeknek legelőül leendő meghagyása. Jöv.

Boldogasszonyfalva a gör. kel. szerb lelkészek hitoktatói díjai 1911. évre. Jöv.

Boldogasszonyfalva az egyházközségek és hitfelekezetek segélyezése. Jöv.

Kovács Béla felebbezése *Regöce* a községi háza újbóli felépítésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. A hat. megsemmisített.

Silberhorn Fülöp felebbezése *Oszivác* községnek birói lemondása tárgyában hozott határozata ellen. Elut.

Greskovits Henrik felebbezése *Sajkásgyörgye* irnoki fizetések emelése hat. ellen. Hat. részben felold.

Ada halastó létesítése. Jöv.

Oszivác a jegyzői lak felépítési költségeinek biztosítása. Megsem.

Dr. Földes Simon.

Zsabya, 1911. aug. 18.

Még nincsen két éve, hogy láttuk őt huszonöt éves járásorvosi jubileuma alkalmával, amidőn örömtől sugárzó arcával a közönség száza előtt megköszönte azt az ünnepelést, amelyet tisztviselőtársai, élükön dr. Széchenyi Tamás járási főszolgabíróval, rendeztek tiszteletére.

És ma?! Ma itt fekszik előttünk, fekete lepel borította egyszerű fakoporsóban, némán, hangtalanul, hidegen.

Tisztviselőtársai meghatva és fájdalommal tekintenek boldogságát képezett gyászborotult családjára és sirnak özvegyével és gyermekeivel hogy azután kitörülhetetlen emlékek szívükben kísérik utolsó útjára . . .

Dr. Földes Simon halálával egy ritka nemes sziv megszünt dobogni.

Nem az orvost, aki éjjel-nappal küzdött

azon, hogy embertársai szenvedéseit enyhítse és fájdalmait csillapítsa, siratjuk benne, hanem a kitűnő tisztviselőt, aki fáradhatatlanul munkálkodott iróasztalánál, a jóbarátot, aki nemes érzésével lebilincselte és magához láncolla a vele érintkezőt és főként az önfeláldozó családapát, aki rajongó szeretettel csüngött övéin.

Dr. Földes mintaképe volt a családapának, a jóbarátnak és a tisztviselőnek. Felejthetetlen marad a vele érintkezőnek és az őt ismerni tudónak.

Áldassék emléke!

Mélyen megrendítette a zsabyai járás közönségét a folyó hó 16-án délelőtt fél hét órákor szárnyra kelt ama hír, hogy a zsabyai járás közkedvelt orvosa, az egész vármegyében ismert »Simi bácsi«: dr. Földes Simon meghalt. Habár nemrégiben súlyos tüdőgyuladást hevert ki, még sem kételkedett senki felgyógyulásán, amikor öt héttel ezelőtt egy újabb kór ágyba döntötte. Szívós természetében biztak orvosi és barátai. Állapota, amely folytonos lázzal járt, azonban az utolsó héten válságos lett. Szeretettől duzzadó szive mind jobban gyengült, míg tegnapelőtt meg nem szűnt dobogni. Az orvosi tudomány, amelynek jegyében egy emberöltőn keresztül segítette embertársait, már nem talált részére gyógyító irt.

Temetése óriási részvét mellett folyó hó 18-án délután 3 órákor ment végbe Zsabyán. Képviseltette magát a vármegye *Popovits* Sebő vm. főjegyzővel, az orvosszövetség elnökével, *Pertsy* Ferenc ny. főorvossal, a járásbeli községek, az izraelita hitközség, amelynek mint iskolaszéki elnök díszére vált, *Sajkásgyörgye* közönsége, amely a múlt évben ismételtelen választotta meg törvényhatósági bizottsági taggá, továbbá egyéb helybeli és vidéki testület és intézet, közte a zsabyai főszolgabírói hivatal teljes számban.

Temetésén részt vett a kerület országgyűlési képviselője *Zákó* Milán, nyug. főispán és *Nikolits* Izidor, ujvidéki főszolgabíró is.

Hivataltársai a következő gyászjelentéssel tudatták veszteségüket:

»Öszinte fájdalommal tudatjuk szeretett hivatal- és tisztviselőtársunk dr. Földes Simon ur, zsabyai járás-, tb. vármegyei főorvosnak folyó hó 16-án délelőtt fél 7 órákor Zsabyán bekövetkezett halálát.

A kiváló munkatárs nemes baráti érzésével, páratlan ügyszeretettel és szorgalmával mindenkor példaképpen állott előttünk. Magasztos tulajdonaiért jutalma legyen a mennyei boldogság! Emlékét mindenkor kegyelettel megőrizzük. A felejthetlent folyó hó 18-án délután 3 órákor kísérik örök nyugalomra. Zsabya, 1911. augusztus 16-án. Béke poraira! A zsabyai főszolgabírói hivatal.

A pótolhatatlan veszteségről családja is gyászjelentést adott ki.

Az utolsó tiszteletül küldött koszoruk tömegét külön kocsival vitte valóságos emberáradat közepette a megboldogult örök nyugóhelyére

Dr. Földes Simon zsabyai járás-, tb. megyei főorvos, Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsági tagja 1847. április 8-án született Csonoplyán. Tanulmányait kitűnő sikerrel Budapesten végezte. Orvossá 1868-ban avatták fel. Orvosi gyakorlatát Sztanisicson kezdte meg, majd Madarason mint községi orvos folytatta 1884. január 23-ig. Ekkor ugyanis járásorvossá nevezték ki és szolgálatteire a zsabyai főszolgabírói hivatalhoz osztották be. Ebbeli minőségében tág tere nyílt tudásának, szorgalmának és egyéb jó tulajdonainak. Társadalmi téren és a hivatalban szerzett érdemeit a vele érintkező közönség is, felettesei is elismerték. Sajkásgyörgye közönsége törvényhatósági bizottsági taggá választotta legutóbb a múlt évben, míg főispánja tb. vármegyei főorvossá nevezte ki. N. A.

Bácsmegyeiek viszontagsága Amerikában.

New-York, 1911. aug. 12.

Bácsmegyeieknek viszontagságairól a következő ellis islandi jelentések számolnak be:

Agg korokra való tekintetből állították ki a bevándorlási hatóság orvosai bizonyítványt a *Küllöd* ide érkezett Kerschner Béla és a hasonkoru neje ellen, kik vejüköz, Potolszky Jánoshoz kívántak utazni St. Louisba, Mo., ki ott Bismark St. 2211 szám alatt lakik. Mivel pedig az utazási költségük is fogytán volt, a vizsgáló bíróság visszautasította őket és felszólította Potolszkyt, hogy apósa és anyósa számára pénzt, azonkívül pedig egy megfelelő affidavitet is küldjön be.

Ugyancsak nagy szerencséről beszélhet a 37 éves Kracsonszky Lázár, ki *Szt. Tamásról* érkezett ide azon szándékkal, hogy József fivére-

hez utazik Akronba, O, ki ott a Main Str. 193 szám alatt lakik. Minthogy pénz nélkül érkezett Ellis Islandra, a vizsgáló bíróság épen azon ponton volt, hogy kizárja, de ezen pillanatban jelen tettek a bíróságnak, hogy Krecsónszky számára fivéréből pénzt érkezett, minélfogva a kizárás helyett a jövedény bebozsításban részesült.

Tömegesen kénytelen visszatartani a bevándorlási bíróság a 16 éven aluli gyermekeket, akik itt élő szüleikhez utaznak, de nincsenek ellátva a kellő és megkívánt irásokkal és a szükséges utazási költséggel. Ezek közt van a 15 éves Frech János, aki *Opalánkárol* érkezett ide, hogy a Chicagóban a W. 43 ik utca 303 szám a lakó apjához, Frech Ferenchez utazzon. Mindnyájukat visszatartotta a vizsgáló bíróság, felszólítván a szülőket, hogy vagy személyesen jelenjenek meg Ellis Islandon gyermekeikért, vagy pedig azok érdekében megfelelő affidavitet küldjenek be.

Érdekes közgyűlés Kulán.

— Saját tudósítónktól. —

Kula, 1911. augusztus 22.

Kula község képviselőtestülete ma, 22-én érdekes és izgalmas ülést tartott. A közpénztári számadások megvizsgálása után a *kulai jegyzői lak* kérdése keltett erős vitát. A kulai jegyzői lak már jóformán összedőléssel fenyeget és mert most az özv. dr. *Kniesel* Frigyesné háza eladó és a jegyzői lak céljaira alkalmas, az előjáróság 36000 koronáért megvételre ajánlotta a képviselőtestületnek.

Dr. *Lebach* László döntötte el a hosszas vitát azzal, hogy szavazást kért az előjáróság javaslatára. A szavazás némi meglepetést keltett, mert 18 szóval 13 ellen elfogadták az előjáróság javaslatát és így a község megveszi a dr. *Kniesel*-féle házat.

Nagy megütközést keltett *Kugler* Béla jegyzőnek az *iparostanonciskolai hiány* ügyében előterjesztett jelentése. Ugyanis a kulai iparostület megúnván 250 iparosnak zaklatását, árvereztetését hátralekos iparostanonciskolai díjak címén, feljelentéssel fordult a megyei alispánhoz, hogy indítson ez ügyben vizsgálatot. A vizsgálat az iparostület hivatalos adatai és a községi pénztári napló adataiból több ezer korona hiányt derített ki az 1896—906. évekből.

A képviselőtestület utasította a jegyzőt, hogy tegye meg ez ügyben a feljelentést.

H I R E K.

A képviselőházból.

Az obstruáló vitézeknek kapóra jött »A Nap« ügye. Fölhasználták a maguk javára, politikai tőkét kovácsolván abból. Valóban épületes látvány, a sorsnak szatirája, hogy *Polónyi* Géza, a sajtónak hóhéra és minden közszabadságnak esküdt ellensége kiáll a porondra, üti a mellét és szaval a sajtószabadságról. Az a *Polónyi*, aki guzsba akarta kötni a sajtót, aki az éjjeli ügyészség szép kis intézményét meghonosította, aki *Csizmadia* Endrét megbizta, hogy a sajtó megrendszabályozásáról törvényjavaslatot készítsen. És *Kossuth* Ferenc, a felemás politikus, aki a »Népszavá«-t, a »Pesti Futár«-t, a »Magyar Figaró«-t és még egy csomó lapot kifiltott a pályaudvarokról, mert ezek fölkennt személye ellen írni mertek, — mint a sajtó elszánt védelmezői szerepelnek. És a dervishad, mely a koalíciós uralom idejében egy pohár vízben fojtotta volna meg a neki nem tetsző lapokat, ma szintén a sajtóbarát mezébe burkolódik.

Hát kérjük alásan, arról lehet beszélni, vajjon helyes, okos volt-e Budapest alpolgármesterének »A Nap« ellen kiadott rendelete; de, hogy az undok koalíció maradványai védjenek bennünket, a sajtó munkásait — ez ellen határozottan tiltakozunk.

A hétfői ülésen gróf *Battyány* Tivadar mesterséges módon, a raffineriának általa jól kezelt eszközeivel gyűlöletet igyekezett szítani a kormány és pártja ellen. A miniszterelnököt akarta felelőssé tenni azért, amit a budapesti alpolgármester tett. A többség átlátott a szítán, észrevette a csalafintaságot

s visszaverte a támadást. Ugyanezt cselekedte a miniszterelnök is, gróf *Battyány* interpellációjára adott válaszában. Meg nem cáfolható, le nem dönthető érvekkel bizonyította, hogy mi a sajtószabadság, s mi a hatóság joga és kötelessége. A Ház nagy többsége zajosan helyeselt a miniszterelnöknek, a karzat közönsége pedig élvezettel hallgatta a logikus fejtegetést. Nagy Géza vitéz honvédtábornokunk neje, akit amíg az alföldi metropolisban tartózkodott — »a legszebb szegedi asszony« címmel ruházták föl és *Egger* Jánosné, a kunbajai nótárius elegáns, temperamentumos felesége, aki a felsőbácskának eleven divatlapja, s akik *Egger* jegyző jóvoltából az egyik első emeleti karzaton foglaltak helyet, szintén gyönyörtől eltelve lesték a szót gróf *Khuen* Héderváry ajkáról.

Az ülés elején bejelentette az elnök, hogy *Latinovits* Pál egészségének helyreállítására 4 heti szabadságot kér. A Ház az engedélyt egyhangulag adta meg. Az ellenzék ezuttal előállott a névszerinti szavazás igénybevételétől.

Szerdán is eddigi viselkedésükhöz méltó magatartást tanúsítottak a »kurucok«. Amidőn az elnök bejelentette Bács-Bodrog vármegyének az obstrukció elítélését tartalmazó fölíratát, fölállt *Vertán* Justh-párti honatya s a fölíratnak a kivándorlási bizottsághoz való utalását kérte. Ime, ilyen érte, okos politikát folytatnak ezek az emberek.

Az utóbbi napok ülésein a bácskaiak részéről jelen voltak: báró *Vojnits* István, báró *Gromon* Dezső, *Zákó* Milán, báró *Podmánczy* Endre, dr. *Dungyarszky* Geodeon, dr. *Falcone* Nándor, dr. *Janiga* János és dr. *Mikosevits* Kánu.

40 év alatt. *)

V.

(Iványi-i belmissió.)

Régen megírtam már én azt, hogy kétféle igazság van: városi és falusi. A mi jó az egyik helyen, rossz lehet a másikon, a mi szükséges az egyikben, felesleges a másikon. Ilyen a belmissió. A vallási és erkölcsi élet fejlesztése. Városokban, kivált nagyokban szükséges is, szép eredményt is el lehet érni, de falu helyen felesleges, céltalan és kivihetetlen.

Falu helyen a pap a minden: predikáló, számadás vezető, terv készítő, építető, felügyelő, iskolaszék stb. A predikálást maga végzi évtizedeken át, adjon hálát a Jehovának, ha ugyanazon egy halgatóság meg nem unja az ugyanazon egy szónokot, nem hogy még külön is forgácsoltassa és megunassa magát. A predikációban felölhelhet minden szükségest s ha azzal nem tud hatni szívre, lélekre, bizony nem hat az az olykori felolvasással sem.

A hívek meglátogatása meg képtelenség. Hacsak 200 ház van is a községben s ha hetenként két délutánt rászán is. akkor is két évben látogat meg egy családot, a mi bizony nem sokat ér.

De meg mikor tegye a látogatást? Nappal? Este? A munkás ember, kifáradva napi munkájában, alig várja, hogy lefeküdhessen este. Ha olyankor látogat, mikor a nőszemély maga van otthon, hamar pletyka keveredik.

Falvakban eddig sem volt más belmissió, mint a mit előbb említettem a lelkesz működéséről s ez annyira elég volt, hogy a legkisebb községekben is díszes templomok, parókiák, iskolák emelkedtek anélkül, hogy végig gyűjtő-ivezték volna az országot.

A Budapestről fujdogált belmissiósz szellő nem is legyintett meg sok falusi papot. Csupán egyet tudok, az iványit; ki pedig anélkül is szép rendben tartotta eklésiáját, hívei tisztelték. Leikes buzgó ember. Hogy pedig még inkább fokozza hívei buzgóságát, megpróbálkozott a nagyon

*) Közelebb megjelent tárcacikkemben a tisztelt Szedő ur elcsent egy fogas ételt; és pedig a legérdekesebbet: a hus levest, teive olyan meztelül, hogy a kanál alig dől el benne. Mert abban a néprajzi leírásban az az érdekes, hogy Baranyában mely sorban jöttek az ételek a néplakománknál: első mindig a tört bab vagy törött lenese, második fogás, a süri metélttel ellátott husleves, ezután pórkölt hus, retes, pecsenye, stb. Nem panasztam volna, ha a T. Szedő ur egyik tal rétest fogyasztotta volna el, részint azért, mert embereim akkor már jól eteltek, részint azért, mert ott volt még a másik féle retes. Hát máskor akkor egye meg a levest, ha kínálják... Különben valjék egészségére. H. V.

ajánlott belmissióval. Alakított Olvasó kört. Beiratkoztak tizennégyen. A kör helyiségéül felajánlotta saját tanuló szobáját, (modern papi nyelven iroda.) Ő olvasta fel a lapokat, megmagyarázta, s úgy intézte a magyarázatot, hogy mindig valamelyes kegyes vonatkoztatásokat csempésszen a szívekbe. — Ha árvízről olvasott, megemlítette az Isten jóságát, mely az ő községüket megkímélte, igaz, hogy heted mértföldre volt folyó víz, s az is kérdés, hogy ehhez a jósághoz mit szólnak a kárvallottak!

Ha tűzi veszedelemről olvasott, a beszédet lefordította, az első Pünkösdi szentleikes tűzének jelki építésére. Ha háborút olvasott, gyöngéd célzással magyarázta a köztársasági kormányformát, mint amely kerüli a háborút; és a monarchiák hiúságát, mint ami már millió fiatal életetbe került. Így tellett néhány este. Ambár a tagok száma naponként fogyott eggyel kettővel. A harmadik héten márcsak hatan jáltak.

Ekkor azonban hiba történt. Az Tdó asszony sonkát akart főzni. Szólija a harangozót, hogy vegyen le egyet a kéményből. — Beviszi a kis létrát, felmászik a kormos helyen, de nem lát se sonkát, se szalonnát, se oldalast, se semmi-féle füstölésre szánt disznóságot. — Mondja az Tdó Asszonynak: há' észén nincsen itt semmi! Nincs? . . . Lehetetlen . . . Mond az elszörnyűködött papné. — Felnéz, de hiába néz. Szóli az Atyának. Az is hiába néz, onnan bizony elbelmissióztak mindent. A másik héten meg a padlásokon kitérgetett ruhaneműt . . . De az angyalát! nem belmissiózok én tovább! Szidia aki kitálalta. Itt vagyok 30 esztendőre. soha még egy csirkém se vezetett el . . . és feloszlatta az olvasó kört . . . Így ért véget az Iványi-i belmissió.

Hetesy Viktor.

Röghöz kötve.

A berregő aeroplanok közepette morog a föld s a fia elordítja magát ijedtében és fájdalomában. Amikor a barikádokon a véres torlaszokon valami rongy, egy zászló jelenti egy szárnyas ige diadalát, a diadaloskítással párosul, siralmas melléközöngéként, a haldoklók jajkiáltása, a porráválás tudatának iszonyatos előjátéka. Ha acélos életkedvvel érkezünk egy fontosabb pillanathoz, olyan pillanathoz, a melyben tömörebben élünk, mely méhében hordja az évek nemző munkáját s a jövőendő szülésre érett gyümölcsét, szóval ha válságot élünk, akkor dobbanó szívünk juttatja eszünkbe a rögtöt, mindannyiunk legbutább, de legcéltudatosabb anyját. —

Falu közelebb vagyok a földhöz. Ugy vagyok a földdel, mint Sindbad, az Ezeregyjéj utasa, kit lenyűgözött, kinek nyakába ült a Föld szelleme. Ez a Sindbad még annyiban is hasonlít rám, hogy ugyanolyan csellel tudta csak lerázni nyakáról zsarnokát, a Föld szellemét, mint én, hogy egy szép napon sok bort ivott, olyan bort, melyet úgy nyert, hogy egy kivájt tőkbé préselte a szigeti szőlő levét és azt a napra tette. Aznap persze vidáman cipelte öreg nyargalóját. A föld szelleme is megkívánta a vidámító italt, berugott és leesett áldozata nyakáról. Így szoktam én is leejteni a rög nyugtét, az öreg Föld szellemét. Sokszor nem is kell ehhez bor, elég egy szép lány látása is. A Föld szelleme ettől is berug és lehull a nyakamról.

Annélkül, hogy föllemlitném a japánok »karma«-ját, a visszaemlékezést egy elmúlt élet jócselekedeteire, a földtől kölcsönzött élet legszebb örömét, kimondom, hogy megnyugodtam már a röghözköttöttség gondolatában, mely utóbbi alig is zárja ki előbbt. Kimondom, hogy a röghözköttöttség az én Nirvánám. Az én nyugalom, az én vakhitem. Sőt: ebben találok a legtöbbit teret a szárnyalásra. Hiszen ha röpülhetnék más, keringő glóbuszra, ott is csak rögtöt találnék és esetleg ahhoz tapadó férget. Aminthogy itt sem találok mást. Többet mondok. Ember-voltom kizárja az elszakadást, még a gondolatom elszakadását is e rögtől, mert máskülönben isten volnék. Nem olyan isten, az a rész az egészből, melyet a nyugodt rög formájába vett, mikor lélektől lelkedzett emberré formált, hanem egész isten, független a teremtménytől, nem azonos vele, szóval Teremtő. Én az öröklétet a földdel együtt akarom és fogom élvezni s épen olyan ellenszenvvel viseltem az anthropocentrikus ostobaságok, mint a teljes megsemmisülés lamentációja iránt. Lehet, hogy a theologia bifurkációs krampusza, de meg az atheizmus hidege megvesz ezekért a gorombaságokért, de — alig hiszem. —

Érdekes, hogy a röghözköttöttség ölelő gondolata ép úgy bebizonyult, enyém lett falun, mint városban. Itthon néztem az aratókat. A verejtékes homlokokon ugyanaz a derű, mely simogatja a kalásztengert, a munkás alig különbözik munkás némaságában a szenvedő kalászköztől. Egyik energia, melynek szüksége van a másikra, leöli azt s nem veszi észre, hogy testvérét öli, tejetestvérét, hiszen egy anya gyermekei, a földéi

s egy dajka tápláltjai, a napéi. Embertársamat láttam az aratóban, aki a földből a földön él és a röghöz tér vissza. Ugy tér vissza, megbánva székszenfelüli görnyedését a kalászkok learatásában, úgy tér vissza, hogy belátja az őt elbocsátó anyaföld legigazabb vonzalmát, mely a tőle szabadulni vágyó embert visszahuzza — pihenni! Ezek a röghőztartozás igazságai, melyek ott honolnak a hallgatag homlok ércfala mögött és emberi nyelven úgy hivatnak: a halál sejtelméi.

Városban. Mintha a láрма elkábitana, a haladás tetszetős jelszava megvesztegetne, hogy ne lássam a röghöz, ne érezzem a frissen kaszált széna illatát, ne boruljak Zolával a szerelmi életet élő föld kebelére, tagadjam meg Tellust, örüljek a lélek hóboros erőinek, tetszelegjek munkám gyümölcsseiben mint egy kisisten, mint valami teremtcseke, s ünnepelem a többi nadragtalanlalnál a nálam pusztán egy fejtel nagyobb reklámmal diadalra vitt eszméit. Tehát higgyek a röghöz! secretált ideának!

En hiszek is az ideában, csak hogy emberi szemekkel látva a röghöz inádom azt elsősorban és igazán. S ha fölvonulnak előttem a világváros kenyeret s jogot kérő proletárjai, azoknak és az én szomorúságomnak okát csak abban látom, mert ők a rög mostohagyermekéi. A rög magához láncolta őket kenyérért kiabálnak, de az áldásait a földnek nem élvezhetik. S amikor szilaj szenvedélyvel üvöltik a kapitalizmus előtt gyűlöletes jelszavaikat, nem is veszik észre, hogy nem ideát imádnak, hanem mindannyian visszacsúsznak a röghöz!

Molter Károly.

Főispáni ebéd. Ifj. Vojnits István főispán a vármegyei közgyűlés alkalmából ebédet adott, melyre hivatalosak voltak: báró Vojnits István, báró Gromon Dezső, Schnausz Endre, Zákó Milán, Ertl János, dr. Dunyverszky Gedeon, dr. Lovász Márton, dr. Zsubory József, Scultély Ferenc, dr. Széchenyi Tamás, Viediczky György, Vojnits Máté, Boberit Milán, dr. Deák Béla, Evertovits János, Heiszler Gyurgyoványzky Ferenc, Honzl Imre, dr. Késmárky Béla, dr. Kovacsics Dezső, Koller Oszkár, Lederer Pál, dr. Nagy Akos, dr. Pastrovits Iván, Popovits Tódor, Vojnits Klári, Wagner G. Adolf, Willmann Mátyás, Zsigmond János, Zsupanszky Lyubomir.

Fényes elégtétel Zsupanszky Lyubónak. A jegyzőikar egyik tekintélyes tagjától kaptuk a következő sorokat: Ismeretes a megye közönsége előtt azon támadás, mely Zsupanszky Lyubót Oszivác községi nyugalmazott jegyzőjét a megyei közélet ezen illusztris egyéniségét június 25-én Zombor város nyit utcáján érte. Ezen általános részvételt keltett esemény különösen érzékenyen érintette a vármegye jegyzői karát melynek a megsértett jegyző hosszú ideig érdemű elnöke és utóbb tiszteletbeli elnöke volt. A megyei jegyzői egyesület választmányja e hó 16-án Zomborban a vármegyházánál Kiss Gyula egyesületi elnök elnöklése alatt rendes ülését tartotta, melyen az elszomorító eset melyet Zsupanszky Lyubó utódja dr. Bikár Nénád osziváci jegyző követett el szóba hozta, a választmány egyhangú határozattal kimondta hogy szeretett elnökét mélyen sajnálja, a tettet a maga részéről elítéli és Zsupanszky Lyubót feltétlen bizalmáról és mindenkor tiszteletéről biztosítja.

A határozatot Kiss Gyula egyetemi elnök meleg hangú szavakban Zsupanszky Lyubóval közölte, ki kartársainak bizalmát megköszönte.

A vármegye képvisellete a drezdai közegészségügyi kiállításon. A vármegye a drezdai nemzetközi közegészségügyi kiállításra Scultély Ferenc árvaszéki enőket és dr. Sági Samu helyettes vármegyei főorvost küldte ki.

A Magyarországi Hirlapirók Nyugdíjintézete részére vármegyénk törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén 500 koronát szavazott meg.

Egy postamesternő jubileuma. A közszolgálat terén szerzett tisztelet és elismerés spontán megnyilatkozása volt az a jubileumi ünnepség, melyben — mint levelezőnk írja — özv. Korossy Alföldy Julia monostorszegi m. kir. postamesternőt tisztelői abból az alkalomból részesítették, hogy nevezett, a napokban töltötte be működésének 30. esztendejét. A jubilanst nemcsak felsőbb hatóságának elismerése, hanem a közönség részéről tapasztalt különös megbecsülés kísérte mindvégig felelősségteljes pályáján.

A palánkai adóhivatal köréből. A pénzügyminiszter Thész József palánkai adóhivatali gyakornokot adótisztjé nevezte ki.

Csöd Ujvidéken. Popovits Ráczkó ujvidéki kereskedő ellen elrendelték a csődöt. Tömeggondnokká dr. Lusztig Nándort nevezik. Ez a csőd kapcsolatban van a Petrovits és Popovits cég ellen elrendelt csóddal.

Uj állatorvosok. Balás Péter, Schneider Fülöp és Török Dávid állatorvosok okleveleit a vármegye meghirdette.

Egy nyomdatulajdonos jubileuma.

A megyebeli nyomdászok érdemes nesztora: Berkovits Márk kulai nyomdatulajdonos ez idén hagyja maga mögött nyomdászságának 30-ik évfordulóját. Ez alkalomból a Szekszárdon megjelenő «Nyomda ipar Magyarországon» című szaklap a következőket írja. «Egyik érdemes kartársunk, Berkovits Márk, a bácsmegeyi Kula városkának szorgalmas, munka közben megöszült nyomdásza, az idén hagyja maga mögött 30 ének nehéz, de nemes küzdelmét. Kartársunk ifjú korában a közigazgatási pályán működött; községi jegyzői oklevelet szerzett, állami számviteli vizsgát tett. Volt helyettes községi jegyző, tb. szolgabíró, választott megyebizottsági tag. Harmincz év előtt, a midőn Szabadkától Ujvidékig, Zombortól Óbecséig egész Bácsmegeyében nem volt nyomda, átvett Kulán egy tönkrement, kis kézisajtóval fölszerelt nyomdát. Berkovits kartársunk már akkor tullelte magát azon az előítéleten, hogy csak a diploma avatja fel az embert a társadalom előkelő tagjává. Kék zubbonyt húzott és neki állott a munkának. Nem bánta meg. Alig mult el néhány év és nyomdája, melyet nagy gyorssaajtóval, amerikaiival stb. szerelt fel, az egész megyében ismert lett szép munkáiról. Már 15 év óta adja ki a «Bácskai Közérdek» című lapot. Mint lapkiadó és szerkesztő mindig önzellenül szolgálta a közérdeket és alig van Kulán valamely alkotás, a mely az ő aktív részvétele nélkül létesült volna. Érdemekben megöszült közbecsülésnek örvendő tisztelt kartársunkat 30 éves nyomdászságának évfordulóján szívből üdvözlöljük.

Az ó- és ujverbázi társulati polgári leányiskola költségeinek részbeni fedezésére 3000 kor. segélyt kért a vármegyétől, mely 1000 koronát szavazott meg.

A topolyai állami polg. fiúiskolában — mint az igazgatóság velünk közli — az 1911/12. tanévi iskolai beiratások szeptember hó 1—4-ig lesznek, és az új tanévben már a III. osztály is megnyílik. Topolya szinmagyar község s azért különösen ajánlható azon idegenajku tanulóknak kik a magyar nyelvet el akarja sajátítani. Az iskolában a latin nyelvet és francia nyelvet is tanítják s így az átlépés a gimnázium vagy reáliskola megfelelő osztályába nem jár nehézséggel. A tanulók szigorú iskolai fegyelem alatt állanak s könnyebben ellenőrizhetők, mint nagyobb városokban. A hely elég olcsó mert 30—35 koronáért kapható teljes ellátás.

Az ujverbázi munkásgymnázium részére 1500 korona segélyt adott a vármegye.

Az ujvidék—pétervárad villamos vasut építését külön részvénytársasági alapon akarja megvalósítani a Hitelbank. A részvényeket a Hitelbank, továbbá az építés munkálatait vezető «Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok részére» közösen veszik majd át. Nincs kizárva, hogy a helyi érdekeltség, esetleg a becsiní cementgyár is részesedik a vállalkozásban.

Titeli járásorvossá dr. Szegő Géza csoplyai községi orvost nevezte ki a főispán.

A baja—bezdán—apatin—szondi h. é. vasut építésére a Gferer, Schoch és Groszmann budapesti nagyvállalkozó cég eszközli. A 89-1 km. hosszúra tervezett vasut költségeit az idevágó törvényjavaslat 5.598.800 koronában állapította meg.

Eredménytelen pályázat. Őrszállás községi előljárósága az őrszállási vasuti állomáshoz vezető th. közútból kiágazó községi utca építési munkálataira augusztus 11-re hirdett verseny-tárgyalást, amelyre azonban egy ajánlat sem érkezett be.

Ujabb adományok a zombori Erzsébet királyné szobrára: Szeged város 100 kor. Turóczmege 100 kor. Zenta 100 kor. Szabadkai honvéd gyalog ezred 50 kor. Szombathelyi járás főszolgabírósa 36 kor. Ujbánya 29 kor. Csávoly 38 kor. Szentesi adóhivatal 26 kor. Gyulai adóhivatal 30 koronát adományoztak a zombori Erzsébet szobrara.

A bajmoki orvosválasztást Szabados József és társai megtelebtezték a vármegyéhez, mely a választást megsemmisítette s új választást rendelt el.

A Magyar Országos Állatorvosgyeletnek 100 korona segélyt szavazott meg a vármegye törvényhatósága.

Tanítóválasztás Cservenkán. A cservenkai ref. egyházközség tanácsa — mint levelezőnk írja — folyó hó 20-án tartott ülésében Kniesel Károly távozása folytán megüresedett tanítói állásra Tóth József fiatal tanítót választotta meg.

A cservenkai társulati magyariskola bizottsága nyolc pályázó közül Wendel Imrét hívta meg egyhangulag tanítónak.

A szabályi járásorvosi állás ideiglenes vezetésével a főispán dr. Sztojkovits Milán bács-tóvárosi orvost bízta meg.

Házasságok. Négel Ede budapesti áll. felsőkereskedelmi iskolai tanár e hó 23-án tartotta esküvőjét Büchler Hildával, Büchler Róbert ujjalánkai jegyző leányával. A fényes esküvőn nagy és előkelő közönség volt jelen.

Szellig József ujvidéki takarékpénztári fő-tisztviselő a napokban tartotta esküvőjét Szabó Lujzával, dr. Szabó József hódsági kir. közjegyző leányával.

Sztanojevits Bozsídár, a budapesti tőzsde tisztviselője e hó 27-én tartja esküvőjét Ivkovits Zsófiával, Ivkovits György ujvidéki nyomdatulajdonos leányával.

Nagy János ujverbázi főgimnáziumi tanár a napokban tartotta esküvőjét Ruszy Vilmával Budapestben.

Dr. Bruck Géza ujvidéki ügyvéd nőül vette Fuchs Rikit Ujvidéken.

Salamon Sándor bajai kereskedő eljegyezte Goldschmid Katinkát Baján.

Klein Adolf bácsalmási kereskedő eljegyezte Bauer Szidát Dunapatajon.

Kártányi János eljegyezte Welbadt Katicát. Buzás Béla tőszegi tanító eljegyezte Halász Teréz postai tisztviselőt Pácséron.

Romits Bódog szabadkai tanító eljegyezte Balogh Ilona ugyanottani tanítónőt.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özevegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

A zombori iparkiállítás e hó 22-én nyitották meg. A kiállított tárgyak dicséretére válnak az ottani iparosságnak. A szegedi kereskedelmi és iparkamara képviselőjében Perjessy László tiltkár volt jelen, aki az iparosság érdekeit hangoztató szép beszédet mondott.

Alapszabály jóváhagyás. A felsőkaboli tüzoltóegylet alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Függetlenségi kör Bácsalmáson. Bácsalmáson a napokban függetlenségi kör alakult. A tisztikar a következő:

Tisztikar: Diszelnök: Fernbach Károly. Elnök: Furó Géza. Jegyző: Sterk Géza. Ügyész: Dr. Mészáros Miksa. Elnökhelyettes: Kecskés József. Alelnökök: Noll János, Vilchammer József, Csímsák István, Szenté Máté. Aljegyzők: Horváth Mátyás, Sebők Géza, Piri József. Pénztárnok: Balázs Piri Bertalan. Ellenőr: Koch Miklós. Gazda: ifj. Megyeri Sándor. Könyvtárnok: Sterk Nándor. Ötven tagu választmányt is választottak. Az ülésen Mukics Simon volt képviselő, Furó Géza birtokos, Pintér Gyula serkentő hosszabb beszédet tartottak, melyekben a politikai helyzetet ismertették.

A Bácsmegeyi Alt Tanítóegylet október 5., 6. és 7-én tartja ezidei közgyűlését Szabadkán.

Allami jutalmak ipari munkásoknak.

A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy évenként bizonyos számú jutalmat ad a kereskedelmi és iparkamarák javaslatára oly ipari munkásoknak, kik hosszú és hűséges szolgálattal és ezzel párosult egyéb kiváló jó tulajdonságokkal erre érdemeket szereztek. E jutalmakból évenként 5 esik a szegedi kereskedelmi és iparkamara területére (Szeged, Hmvásárhely, Baja, Szabadka, Ujvidék, Zombor városok, Csongrád és Bács-bodrog vármegyék) és ezek rendszerint minden évben a karácsonyi ünnepek körül osztatnak ki megfelelő ünnepélyességgel. A kitüntetett munkások mindegyike 100 koronát és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A kitüntetésre való javaslatlétel és a jutalmak kiosztása a kamara föladatát képezvén, fölkérjük a kerület munkaadóit, úgy a gyárosokat, mint a kisiparosokat, hogy közöljék a kamarával azon munkásaik névsorát, az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességét bizonyító adatok kíséretében, kiket jutalmazásra érdemeseknek tartanak.

A kitüntetésre való igény előfeltételei a következők: 1. magyar állampolgár; 2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári irodaszolga és más ily természetű szolgálatot teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat.) 3. Legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében. (Tanoncévek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekkel egyenértékűeknek tekintetnek.) 4. A rendes munkabér vagy kereset évi összege a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel, vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. A kéllően fölszerelt ajánlások legkésőbb 1911. évi augusztus hó 31-ig küldendők be a kereskedelmi és iparkamarához.

Zombor város beruházási kölcsöne. Zombor város 3.600.000 K beruházási kölcsön felvételét határozta el. A kölcsön kamatainak és törlesztésének fedezése céljából a városi pótdadót 1912. évtől kezdődőleg 15%-kal fölemelik. A törvényhatósági bizottság kimondta, hogy a fölemelt pótdadóból befolyó összegből egy külön

alapot fog létesíteni. A belügyminiszter most a kölcsön-felvételre vonatkozó határozatot jóváhagyta, de a fölemelt pótdadóból külön alap létesítését kimondó határozatot megváltoztatta és pedig azért, mert eltekintve attól, hogy a városi pótdadó kivetésénél alapul szolgáló állami egyenesadók összege folytonosan változván, az e célra szolgáló pótdadó százaléka hosszab időre előre meg nem állapítható, a költségek mikénti fedezéséről való előzetes gondoskodásnak semmi gyakorlati jelentősége nincsen, mivel a beruházási kölcsöntöke törlesztési részletei és kamatai a város évi költségvetésébe szükségletként amugy is beállítandók és a város pótdadója ezen szükségleti összeg figyelembevételével fog évről-évre megállapíthatni.

A sorozás eredménye Bács megyében. Az idei sorozás eredménye Bács megyében a következő: A felhívott állításra kötelesek száma 12521 volt. Ebből elővezetett 8923, távol maradt 3598. Besorozatot: ajánlás és beosztás fentartásával 2749, a póttartalékba 553, tehát összesen 3302. A hadképességi % tehát 37.

Uj jegyzőlak Militissen. Militics község elhatározta, hogy 13,349 kor. költségen jegyzői lakot épített. A vármegye ezt a határozatot helybenhagyta.

A wekerlefalvai elhunyt jegyző özvegyének, Fejes Agostonnak nyugdíját a vármegye 740 koronában állapította meg. Azonkívül egy-egy gyermeke után 122 kor. nevelési járulékot szavazott meg.

KÖZGAZDASÁG.

A termés eredménye Bács megyében.

Megyénk ezidei gabonatermésének eredményéről teljesen megbízható forrásokból a következő jelentéseket vettük:

Cservenka. A zab-cséplés a nagybirtokosoknál még javában folyik. Hozam kat. holdanként 10—11 mm.

Tengerire múlt héten — bár kissé elkésve — igen hatásos eső járt; nem olyant, mint tavaly, de jó termést ad.

A szőlőkék egészségesek, nagy küzdelmükbe került a tavalyi nyavalyát helyreütni, termés közepes.

Czukorrépat a határban elszórtan termelnek gazdáink s így a hozam és minőség is különböző; állaga jó.

Ada. Buza, rozs, árpa, zab, egyáltalán kalászosok jó termést adtak. Lánconkint (2200 öli) 14—17 métermázsát. — A tengeriből csak féltermésre számíthatni, mert az eső megkészt. A cséplés e hó végén be lesz fejezve. Hüvelyesek, krumpli rosszul fizettek.

Felsőszentiván. Felsőszentiván község és környékén az idei buza, rozs és árpa termés teljesen jónak mondható, 1000 öles kisholdon 8—9 métermázsza buza, 7—8 méter rozs és árpa termelt. A kukorica közepesnek ígérkezik amennyiben július és augusztus első felében eső nem volt s a nagyszárazság a szépnek ígérkező termésen rontott. *Krumplinak* is ártott a szárazság — de azért ha bogói a rendesnél kisebbek is de van elég — általában az idej termés jónak mondható. *Bortermés* kevés lesz.

Bácsalmás. A buza holdankint 10—11 métermázsát, a zab ugyanennyit, a rozs 10 m. adott. A tenderi középtermést ígér.

Csantavér. A termés eredménye kalasztrális holdanként a következő: Buza 8 mm. fajsulya 78 gr. árpa 9 mm. sulya 61 gr. zab 10 mm. sulya 44. gr.

Komlótermelők értekezlete. A bács megyei komlótermelők a napokban dr. *Pertszky* Ferenc ny. I. oszt. főorvosorvos elnöklésével Ófuton gyűlést tartottak, melyen a komlótermelésre vonatkozó dolgokat tárgyalták. Majd megtekintették gróf *Chotek* Rezső főrendiházi tag pártatlanul szép komlógazdaságát. *Turkovits* Zsigmond tisztartó és dr. *Sirohne* Frigyes kalauzólásával. Ez alkalommal a gazdasági egyet komlószakosztálya közgyűlést tartott, melyen elnökké újból dr. *Pertszky* Ferencet, a gazdasági törekvések lelkes uttörőjét nagy lelkesedéssel választották meg. Az ügyvezető elnök *Trischler* Ferenc hódási földbirtokost tették meg. A gyűlésen többi közt jelen voltak még *Miladinovits* Simon szabadkai ezredes, dr. *Sirohne* *Turkovits* tisztartó stb.

Állatdíjazások. A gazdasági egyesület a szokásos állatdíjazást ebben az évben a következő helyeken tartja meg: *Csantavéren* augusztus 27-én szarvasmarhadíjazás; szeptember 3-án *Kátymáron* szarvasmarhadíjazás; *Szentfülöpn* szeptember 8-án lódíjazás; *Okéren* szept. 10-én szarvasmarhadíjazás; *Borócon* szeptember 17-én lódíjazás; *Orszálláson* szeptember 24-én lódíjazás; *Pacséren* október 1-én szarvasmarhadíjazás; *Kucorán* október 8-án lódíjazás; *Bezdnában* okt. 10-én szarvasmarhadíjazás; *Bácsföldváron* okt. 22-én szarvasmarhadíjazás. A részletes program a nevezett községek előjáróságainál beszerezhető.

Szőlők állása. Bács, aug. 17. A szőlőbogyók már fonnyadtak, ráncosak voltak a levelek a dombosabb részeken megsárgultak és lehullottak, már azt kellett hínünk, hogy a tavalyi termést sem fogjuk elérni, ha a szárazság még tovább tart. 12-én este és 13-án reggel is óriási, de ezuttal csendes esőnk volt, mely a földet úgy megáztatta, hogy a homokból is valóságos sár lett. A szőlőmolyra nézve a nagy szárazság úgy látszik hátrányos volt, amennyiben a második generációja nem lepett meg bennünket hatványozott mennyiségben, mint amitől féltünk. Mentések azonban nem vagyunk e kukacztól, mert bizony találunk belőle minden tőkén 1—2 darabot. A csemegeszőlőszállítás nálunk 15 és 16-án vette kezdetét. Ara itt helyben a kereskedő személyzete által szedve 32 fill kilója (A. L.)

Csátalja, aug. 18. A nagy hőségre valahára megjött a 3 napos szép eső, amely a szőlőknek nagyon kedvez. A bogyók most szépen fejlődnek és ha nem kapunk még ezután jegesesőt, úgy nálunk egy közepes termés várható. Borkészlet nincs. Gyümölcs igen kevés lesz. A gabonatermés az idén jó volt most erre az esőre a még zölden levő kukoriczánk is javulni fog. (M.)

Szerkesztői üzenetek.

G. J., Palánka. Sorra kerül, de csak hetek múlva. E. J., Kunbaja. P. 12 óráig várt a jelzett helyen. Köszönet a figyelemért.

V. K., Budapest, Ferenc József rakpart 11. E héten akadályozva volt. A napokban újból megkezdí és 8—10 napig folytatja.

H. V., Kossuthfalva. P. többször kereste a Császárfürdőben, de — sajnos — eredménytelenül.

Özv. N. A-né, Topolya. A jelzett levelezőlapot nem kaptuk meg; tehát akkor nem is intézkedhettünk. Most már megtörtént.

Ifj. P. M., Krassószörény. Sorra kerül.

B. K., Bácsföldvár. Egyik közelebbi számunkban fog megjelenni.

Dr. B. Gy., Ada. Köszönjük.

R. J., Bácsalmás. Köszönet.

S. L., Ada. Alkalmilag sorra kerül.

D. F., Hódáság. Egyidőben megy, tehát érthetetlen, hogy mi okozza. Utána járunk.

R. M., Katymár. Elküldtük.

Sz. Gy. Csantavér. Köszönjük.

„Azok a vitézek”. A jövő számra kellett halasztanunk.

Sz. M., Baja. Sorra kerül. Köszönet a figyelemért. „Van-e kitartásom?”. Ilyennek nincs.

W. E., Kecskemét. Távolléte alatt is a rendes címre állandóan ment.

V-a. Mihelyt alkalom nyílik, azonnal intézkedünk.

K-n. A reggeli 7 órai vonattal.

H. Z., Baja. Majd utána nézünk, s megüzenjük.

Bácsbokod. A hivatalos adatok szerint Borsódot és Legyent báró *Buttler* János ezredes 1699-ben kapta. A *Latinovits*-család birtokába 1727-ben került. Ez utóbbi családnak nemessége azonban régibb keletű és birtoka is régebben volt.

T. H., Zombor. Dr. F. A. V. ottani ügyvéd Ast Nándor kuriai bíró fia. A Fr. nevet Fr. I. tábornoktól örökölte, aki őt örökre fogadta.

S. K., Jánoshalma. Ezen a helyen nem adhatjuk meg, mert rögtön megismernék, s így kellemetlensége lenne önnek. Küldje hozzánk valamely bizalmas budapesti emberét.

Export cég vesz zsályát és borsós menthát jó áron.

Termelőhelyen veszi át és készpénzzel fizet. — Bővebbet a

„Bács megye” kiadóhivatalában (BUDAPEST, (Terézkörut 2.)

Bács megye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tanteszületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bácsbodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára az új utasítás alapján írt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur 54794/1907 szám alatt engedélyezett.

Megjegyzem, hogy könyvem annyira jónak minősítették már kartársaim eddig pártfogásukkal is, hogy rövid 4 tanév alatt a harmadik kiadást érte meg. — Szíves jóindulatukba ajánlom továbbra is sok fáradtsággal és költséggel kiállított tankönyvecském, mellyel első sorban kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 csinos képpel van díszítve és nyomása tiszta.

Ara térképpel együtt 60 fill. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

Mezei Mihály, áll. tanító ZENTA.

1—10

BUTOR

legegyszerűbb és legelegánsabb kivitelben készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhető

HAAS és WEISZ cégnél

Telefonszám 143.

BAJA

Telefonszám 143.

a Bajavidéki Takarékpénztár épületében, a Városháza épületével szemben.

Kárpitos munkákat és tervszerinti lakberendezéseket elvállalunk, meghívásra azonnal jövünk.

20—7

4050 szám/1911.

Hirdetmény.

Szenttamás község előjárósága pályázatot hirdet a megürült községi

rendőrfőnöki állásra

mellyel évi 1000 korona fizetéssel van összekötve.

Felhívják a pályázni óhajtok, hogy kellően és a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket ezen község előjáróságához folyó évi augusztus hó végéig nyújtsák be, mert később érkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Szenttamás, 1911. augusztus 12.

Ivanits Izidor Manojlovič Sándor
jegyző. 2—2 bíró.

Zsablya község előjáróságától.

3094 szám/1911.

Árlejtsési hirdetmény.

Zsablya község előjárósága a község belterületén létesítendő 1 drb.

Northonkut furására

árlejtsést hirdet.

Felhívják a munkálatot elnyerni óhajtó vállalkozók, hogy írásbeli zárt ajánlataikat a terv és költségvetéssel együtt folyó évi **szeptember hó 25-ig** a községi előjáróságnál nyújtsák be.

Ajánlatot csakis az e célra szolgáló és a községi jegyzői irodában díjmentesen kapható úrlapon lehet tenni.

Ajánlattevők tartoznak 800 korona letételéről szóló nyugtát vagy ily értékű óvadékképes papírt, mint bánatpénzt csatolni.

Az előjáróság ajánlattevővel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal, a községi képviselőtestület a beérkezett ajánlatok közül fentartja magának azon jogot, hogy az egység, vagy általánnyá átalakuló tekintet nélkül is szabadon választhat.

Zsablya, 1911. évi augusztus hó 13-án.

Előjáróság.

Felosztatik 400 hold

Kitünő barna homok szántó Pestmegyei Kecel községben. Holdja 500 korona. Most fizetendő tizedrés, két év alatt két tized, többi törlesztéses kölcsön. 10-5

Gauzer Ödön Kalocsa.

TRAPPISTA

legjobb minőségű és tartós csemegesajtból egy kerék 2-90 fillér.

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült kilója 2-20 fillér.

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeye).

A 4 kilót meghaladó rendelések ugyanezen árban postadíjmentesen küldendők.

2735 szám/kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Zsablya községben rendszeresített műkertészi állásra

folyó évi augusztus hó 30-iki lejárattal pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása:

1. Havi előleges részletekben felveendő évi 1200 korona.
2. Szabad lakás.
3. Az ujonnan létesített 10 katasztrális holdas fajsokla tiszta jövedelméből 20%.

Felhívják az ezen állást elnyerni óhajtok, hogy szabályszerűen, — kertészeti főiskolai oklevéllel, eddigi működési, erkölcsi és nyelvismereti bizonyítvánnyal — felszerelendő kérvényeket hozzám az adott határidőn belül annál is inkább nyújtsák be, mert az azon túl érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

A szerb nyelv tudása szükséges.

Zsablya, 1911. évi július hó 22-én.

Dr. Széchenyi Tamás

2—2

főszolgabíró.

3823 sz./kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Tizsakalmánfalva községben üresekben levő községi

jegyzői állásra

pályázatot hirdetnek s fehérom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket nálam **f. hó 30-ig** annál is inkább nyújtsák be mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása áll:

1. Szabad lakás 1 hold beltelekkel.
2. Kézpénzfizetés évi 1200 korona.
3. A községtől 10 hold szántóföld haszonélvezete.

4. Az államkincstártól szintén 10 hold szántóföld haszonélvezete melynek időleges haszonélvezete személyhez van kötve, ezért a megválasztott jegyzőnek külön folyamodnia kell.

A földek állami adópót és illeték egyenértékét a jegyző fizeti.

Titel, 1911. évi augusztus 7-én.

Szemző János

2—2

főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Leköszönés folytán a küllödi községi ovodánál az

ovónői állás

megüresedvén, pályázat nyittatik; okmányolt kérvény az ovoda bizottsághoz ez évi **szeptember 15-ig** nyújtandó be; a németnyelv bírása előnyben részesít. Javadalmazás évi 600 kor. fizetés, 240 kor. dajkatarítás, 2 öl kemény tűzifa és szabad lakás.

Küllöd, Bácsbodrog-m. 1911. augusztus 19.

Gáspár Vendel
bzts. jegyző.

Stelczer Endre
bzts. elnök.

Nemzeti szálloda Bácsalmás

Bérlők: **Hupfer Testvérek.**

A felsőbácska legjobban látogatott szállodája. — Olcsó árak. — Gondos kiszolgálás. — Étterem és kávéház.

KOHN ARNOLD

sirkóraktára

Budapest, VII., Károly-körút 15.

Telefon (interurban) 18—76.

Ajánlja állandóan nagy raktárát siremlékekben a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajzok és költségvetések díjmentesen.

Fiu-internátus Zentán.

Középiskolai és elemiskolai tanulók részére.

Bentlakó tanári felügyelet.

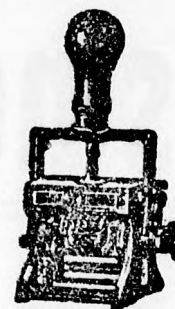
Korrepetálás. Kötelező német és francia társalgás. Zene. Festés. Vívás. Leggondosabb, családiról nevelés. Kifogástalan ellátás.

Igen kicsi, korlátolt létszám.

Évi ellátás díja 600 kor.

Prospektust kívánatra küld a Zentai Diákotthon igazgatósága. Telefon 50 26—15

HIVATALOS

bélyegzőket pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjuányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bácsmegeyei Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

BOROK!

o Saját termésű, jó minőségű boraim o eladók. Még pedig:

- 180 hkt. olasz rizling
- 70 hkt. erdei fehér bakár
- 50 hkt. magyarka
- 30 hkt. kővidinka
- 20 hkt. ezerjő
- 40 hkt. nemes kadár.

A vasut állomás mellett levő saját telepemen megtekinthető. — Kívánatra mintát küldök.

A borok tisztaságáért kezeskedem.

B. Herczeg István
Keczel.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

FINOMMÁ TESZIK A NŐT

KAPHATÓK MINDENÜTT

Gyártja: **Vöröskereszt gyógyszer-tár UJPESTEN.**

Hoffman Mihály Özvegye

== lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED

Boldogasszony-sugárut 58. szám

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

„Bácsmegeye“

Lapvezér:

borsódi és katymári

Latinovits Pál,

ny. főispán, orsz. képviselő.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „**Bácsmegeye**“ a 850.000 lakost számláló Bács-Bodrog megyének **legelterjedtebb** lapja. Mindenütt található, ahol a megyei közügyekért érdeklődnek.

A „**Bácsmegeye**“ a legalkalmasabb hirdetési organum, mert a vevőközönség olvassa s így a hirdetés eredménnyel jár.

Érdeklődőknek a kiadóhivatal

BUDAPEST, Teréz-körut 2. sz.

ad bővebb felvilágosítást.